

/ h i v a t a l o s ....folyt./

bb 40. /ülést tartott ...folyt./um

az építésügyi és városfejlesztési miniszter javaslatára a kormány határozatot hozott a következő tervidőszak lakásépítési programjának előkészítési feladatairól.

a nehézipari miniszter javaslatára a kormány határozatot hozott a szén- és ércbányászati technikusképzés fejlesztésére.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette az oktatási miniszter jelentését a gyermek- és ifjúságvédelem helyzetéről, a családjogi törvény alapján való továbbfejlesztéséről és a nevelőotthoni hálózat kiépítéséről.

a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette a közlekedés- és postaügyi miniszter jelentését a tokaj expressz julius 30-i balesetéről és a pályafenntartás, a járműkarbantartás területén tett szigorító intézkedésekről.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

-.-

-2-

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. 41 új husipari termék 4 év alatt - meghatározták az üzletek állandó választékát

i jf/gg/ie/fé hgy

1975.augusztus 15.

a husipar évek óta kielégíti a lakosság igényeit, eleget tesz a fokozódó belföldi megrendeléseknek. az egy főre jutó hus fogyasztás 1970-ben 57 kiló volt. 1974-ben meghaladta a 69 kilogrammot. idén a hus- és huskészítmény forgalom tovább növekszik, a terv szerint 3.8 százalékkal haladja meg az elmúlt évet. az állatforgalmi és husipari tröszt megállapítása szerint a választék is kedvezően alakult. a tervidőszakban évről-évre nagyarányú beruházásokra került sor, és végeredményben ez a fejlesztés tette lehetővé az igényekhez szerkezetében is jobban alkalmazkodó ellátást. amíg a harmadik ötéves terv során mintegy 820 millió forintot fordítottak a husiparban fejlesztésre, korszerűsítésre, addig a negyedik ötéves tervben várhatóan 4,6 milliárd forint jut ilyen célra.

a viszonylag nagyarányú beruházások nélkül nem győzték volna a növekvő mezőgazdasági-üzemi állat-szállítmányok fogadását. a tervidőszak utolsó évében, 1975-ben az ipari kapacitás 6.5 millió sertés levágását és feldolgozását teszi lehetővé, és időközben sor kerülhetett a gyártmány szerkezet „finomítására”, is. megkezdték a hazai izlésnek megfelelő újabb termékek nagyüzemi gyártását, de legalább ennyire jelentős a kisebb kálória tartalmu, zsírszegény termékek választékának bővítése. az üzemek összesen 41-féle új terméket hoztak ki, ami azt jelenti, hogy egyharmadával bővítették a választékot.

/folyt.köv./

-1-

az ugynevezett vörösárukból az 1970-ben árusított négyféle készítmény mellé további kettőt sorakoztatott fel az ipar. a felvágottak választéka, kilenc a kolbászféléké, három újabb termékkel bővült. emellett sláger lett a hurka, amelynek választéka öt év alatt kétszeresére bővült, és ugyanilyen mértékű a fel-futás az ugynevezett kenős-árukból is, ezek száma 7-ről 14-re nőtt. a főtt husokból szintén nagyobb a választék mert az eltérő fogyasztói ízlést az ipari kínálat jobban figyelembe veszi. a szalonnák iránt nem mutatkoztak ilyen irányú igények, s a sajtfélék választékát sem kellett módosítani, a kínálat mindenkor megfelelt a keresletnek.

a husipariválaszték az üzletekben az év eddigi időszakában megfelelő volt, további bővítésre egyelőre nincsen szükség. inkább azon igyekeznek, hogy a meglévő termékek állandóan kaphatók legyenek. a tröszt ezért az illetékes kereskedelmi vállalatokkal közösen három kategóriába sorolta a huskészítményeket árusító üzleteket, és meghatározta azok állandó választékát. az ugynevezett alapválasztékot, tehát a legszükségesebb és legnépszerűbb termékeket a husipar folyamatosan gyártja és a kijelölt boltoknak rendszeresen megküldi./mti/

--

bb.2. a gazdaságosabb anyagmozgatás számítógépes programját dolgozták ki a műszaki egyetemen

ob/tr/hi/fé hgy

1975.augusztus 15.

nagyszabású kutatómunka fejeződött be a budapesti műszaki egyetemen: a közlekedésüzemi tanszéken az általános számítástechnikai program keretében évekig dolgoztak az üzemek számára mind súlyosabb gondot jelentő gépi anyagmozgatás korszerűsítésén. a gépipari technológiai intézet felkérésére az egyetem szakmérnökei a számítógépre alkalmazott korábbi műszaki-logikai modelljüket tovább fejlesztették: az eddig csak szakaszos működésű anyagmozgató gépek megválasztását lehetővé tevő programot folyamatos üzemelésű eszközök és berendezések legmegfelelőbb kiválasztására is alkalmassá tették. a népgazdasági szempontból rendkívül hasznos mérnöki munkálatok irányítója, dr. turányi istván tanszékvezető egyetemi tanár a következőket mondotta a magyar távirati iroda tudományos munkatársának:

- az elmúlt évtizedekben - különösen az utóbbi években - gyártási-termelési technológiánk óriási ütemben fejlődött./folyt. köv./

-2-

ezzel szemben az anyagmozgatás területén korántsem ilyen kedvező a helyzet: a vállalatokat és termelőüzemeket egyre növekvő mértékű munkaerő-hiány fenyegeti. a tapasztalatok szerint maguk a vállalatok is felelősek ezért mivel nem minden esetben a legoptimálisabb megoldást választották kedvezőtlen adottságaik felhasználására. szorongatott helyzetükből kiutat keresve - érthetően - mind gyakrabban igénylik a tudományos műhelyek segítségnyújtását. nevezetesen olyan, kellően megalapozott, elméleti jellegű program kidolgozását kérik, amely ez irányú gondjaikat leveszi a vállalkról. főként az anyagmozgatás rugalmas, gazdaságos, aránylag kevés befektetéssel és a lehető legkisebb munkaerőráfordítással történő megoldásához várnak segítséget. a jelenlegi helyzet tarthatatlanságát különben a statisztika számai is jól illusztrálják: az ország ötmillió dolgozója közül indokolatlanul nagy létszám - mintegy másfélmillió munkáskéz - foglalkozik - ráadásul közel sem kielégítő határfokkal - anyagmozgatással.

- ennek a gazdaságtalan állapotnak a sürgős felszámolásához kívánt tanszékünk segítséget nyújtani. többéves, fázisokban, fáradtságos munkával az üzemek által gyűjtött és rendszeresen rendelkezésünkre bocsátott adatok felhasználásával elektronikus számítógépes programot szerkesztettünk. ez a program gyáranként és üzemrészenként aprólékosan elemezte az egyes termelési folyamatokat. ennek alapján olyan programot sikerült konstruálnunk, amely megnyugtatóan el tudja dönteni, hogy sajátos anyagmozgatási feladatok megoldásához milyen típusú és milyen mennyiségű gépre van szüksége az adott gyárnak, s ezeket hogyan lehet a leg gazdaságosabban üzemeltetni.

- az egyes gyártípusokra vonatkozó elképzeléseinket az érdekelteket üzemek irányítóival esetenként megbeszéltük, és a speciális helyzetekhez igazodó, „testhezálló”, programok kialakítása érdekében nem egy esetben helyszíni tanulmányokat is folytattunk. az elméleti és gyakorlati szakemberek jól összehangolt együttműködése máris kézzelfogható - persze még távolról sem teljesen kielégítő - eredményt hozott: az alkalmazó iparvállalatok, többek között a csepel vas- és fémművek, a hajdusági iparművek, a repülőgépes növényvédő állomás kedvező tapasztalatokról számoltak be. /folyt.köv./

-3-

bb.2. / a gazdaságosabb...2.folyt/fé

kiderült, hogy az eddig nélkülözött elektronizált anyagvezérlési programunk hasznos utmutatást nyújtott számukra: megkönnyítette a zavartalan üzemvitelt biztosító géptípusok optimális kiválasztását és azok hatékony alkalmazását. ugyanakkor azt is elérték, hogy az eddiginél jóval kevesebb munkaerő felhasználásával lényegesen nagyobb mennyiségű anyagot tudnak megmozgatni, mégpedig az eddiginél jobb hatásokkal. programunk szakszerű alkalmazásával a balesetek száma is figyelemre méltóan csökkent. a gépesítési-anyagmozgatási program iránt külföldről is élénken érdeklődnek. munkánkat persze még nem fejeztük be, tovább tanulmányozzuk az üzemek anyagmozgatási gyakorlatát, hogy a következőkben még jobb és nagyobb eredménnyel felhasználható tanácsokat adhassunk számukra./mti/

--

bb.3. mit olvasnak a serdülők? - felmérés cspelen

1 ro/mm/hi/fé hgy

1975.augusztus 15.

milyen a könyv és a serdülők kapcsolata, milyen előnyökkel-hátrányokkal indulnak e korosztály gyermekei a könyvolvasó felnőtté válás felé? - erre keresett választ az a felmérés, amelyet a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése végzett a csepel vas- és fémművek 444 dolgozójának családjában. pedagógusok és pszichológusok tapasztalata szerint a felnőtt olvasók legtöbbször már kora gyermekkorában barátságot kötött a könyvvel - megmondás alapján választották a felmérés tárgyául éppen a 10-14 éveseket, az általános iskola felső tagozatának évfolyamait.

bár az elsődleges cél a munkás származású gyermekek művelődési, olvasási gyakorlatának megismerése volt, kitűnt, hogy a könyvnélküliség fehér foltjai a munkásság soraiban általában is kezdenek összébb szorulni. a tudományos vizsgálódás újlag bizonyította, hogy a szakképzetlen munkásszülők gyermekeinek jelentősen nő az esélye, hogy 10-14 éves korukban aktív olvasókká váljanak, ha egyébként szüleik is olvasó emberek, ugyanakkor alaposan növekszik a hátrányuk, ha szüleik kevésbé érdeklődnek a könyv iránt.

/folyt.köv./

-4-

bb.3./ mit olvasnak ..folyt/fé

a fiúk és a lányok olvasási igénye eltérő: a fiúk érdeklődésének középpontjában a kaland, az izgalom áll. számukra a mozgalmas, érdekesítő cselekmény, a veszélyes harci feladatok és a kockázatos szituációk jelentik elsősorban az érdekességet. ezt bizonyítja az is, hogy az indiántörténetekre és a fantasztikus könyvekre is nagyobb arányban szavaztak, de az ismeretterjesztő művek iránt is nagyobb érdeklődést mutattak, mint a lányok. a lányoknál a kaland és az izgalom nem annyira fontos, ők inkább a mesét és az ifjúsági regényt kedvelik.

tanulságos a gyermekek körében közkedvelt könyvek listája: az első tíz legolvasottabb könyv szinte kivétel nélkül a legnemesebb ifjúsági irodalomból való. íme a „slagerlista„: molnár: a pál utcai fiúk, gárdonyi: egri csillagok, petőfi: jános vitéz, móra: kincskereső kisködmön, fazekas: ludas matyi, arany: toldi, fekete: túskevár, móróc: légy jó mindhalálig, may: az ezüst tó kincse, benedek: világszép nádszál kisasszony és jókai: a kőszívü ember fia. a jegyzékben első helyen áll a hazai irodalom, a külföldi ifjúsági irodalmat csak az ezüst tó kincse képviseli; a jegyzék másik jellegzetessége a közelmúlt és a xix. század irodalmának rendkívüli népszerűsége. három mű, az egri csillagok például már két évtizede a felsőtagozatos diákok legnépszerűbb olvasmánya.

a költészet iránti érdeklődést is tudakolta a kérdőív. összességében az derült ki, hogy a fiatal lányok sokkal jobban szeretik a verseket és gyakrabban is olvassák azokat, mint a fiúk. a gyermekeknek átlagosan csaknem kétharmada valotta, hogy szereti a verseket, s a népszerű szerzők között különösen petőfi sándor, arany jános, józsef attila, ady endre, csokonai vitéz mihály, vörösmarty mihály és babits mihály nevét említették. általánosságban a lányok nagyobb arányban és rendszeresebben olvasnak mint a fiúk. az ismeretterjesztő könyveket viszont a fiúk forgatják szívesebben.

az olvasási szokások vizsgálata során azt is megpróbálták kideríteni, hogy milyen módon jutnak a gyermekek a könyvekhez. a megkérdezett 482 gyermek közül csupán 22-nek nem volt egyetlen könyve sem. a kérdezőbiztosok a gyermekek otthonában összesen 15 ezer kötetet találtak. tehát egy-egy gyermekre átlagosan 32 kötet jutott. ebből 1762 kötet tudományos-ismeretterjesztő és kézikönyv jellegű volt. vagyis gyermekeként átlagosan négy kötet. azokban a családokban, ahol a szülők egyike sem végezte el az általános iskolát, a gyermekek kiskönyvtára nem éri átlagosan a 20 kötetet, s viszonylag magas a könyvek átlagos száma - több mint 40, illetve 50 - a magasabb végzettségű szülők otthonában./mti/

--

-5-

bb.4. átkapcsolások a Lipótban - a hét végén 4000 xiii. kerületi telefonszám megváltozik

1 kf/zsu/p ie hgy

1975. augusztus 15.

a Lipót távbeszélő központ rekonstrukciója során a posta szerelőbrigádjai vállalták, hogy az 1929-ben épült s elavult 7 a1-es rendszerű gépeket korszerűbb, 7 a2-es típusúval váltják fel, s a munkát az eredeti, december 31-i határidő helyett már augusztus végére befejezik. a központ új, nyolcezer állomásos berendezéseinek szerelésével - az időközben szervezett rendkívüli műszakok eredményeként - végeztek. a gépek műszaki vizsgálataival is olymértékben előrehaladtak, hogy a központ egy részét a vállalt határidőnél is korábban üzembehelyezhetik. a korszerűsítés következtében elkerülhetetlen műszaki okokból a xiii. kerületi telefonállomások többségének hívószáma megváltozik.

a számcsereket két ütemben hajtják végre, annak érdekében, hogy minél gyorsabban végezhesse, s a forgalmat kevésbé akadályozzák. először most, augusztus 16-és 17-én, 4000 állomást kapcsolnak át az új központra. ezzel megváltoznak a 200-000 -tól 201-999 ig, a 206-000-tól a 206-799-ig, a 400-000-tól 401-999-ig és a 406-000-tól a 406-399-ig terjedő telefonszámok. az átkapcsolás szombaton reggel hat órakor kezdődik és vasárnap este fejeződik be. a másik négyezer állomás számcserejét augusztus 30-án és 31-én bonyolítják le.

a számcserekről a Lipót központ külön értesítette az érintett előfizetőket, közölte velük az új számot és a csere időpontját. a változásokról a telefontulajdonosok úgy is értesülnek, hogy a központban erre szervezett külön szolgálat felhívja és emlékezteti őket a cserére. akik a hét végén átkapcsolásra kerülő telefonállomásokat hívják, azokat magnetofonon tájékoztatják a változásról. a budapesti távbeszélő igazgatóság a Lipót központ 8000 állomásának számváltozásáról jegyzéket készített és azt valamennyi előfizetőnek megküldte: a jegyzék az augusztus 30-i és 31-i átkapcsolás után lesz teljes értékű.

a Lipót központ szerelői azért vállalkoztak az újabb két hétvégi rendkívüli műszakra, hogy a számcsereket csúcsgazdálkodási időn túl, minél zavartalanabban tudják elvégezni./mti/

-6-

bb.5. az erdélyi jurátus werther-je - az európa kiadó új vállalkozása

1 ro/mm/p hi hgy

1975. augusztus 15.

hajdanvolt műfordítók tüköre - így is lehetne nevezni az európa kiadó új vállalkozását, amelynek lényege, hogy különböző, világ-hírűvé vált irodalmi művek első magyar fordításait tárják a nézők elé. elsőként az egykori erdélyi jurátus kissolymosi simó károly goethe-fordítása, az első magyar werther jelent meg. afféle csemeget kínál az olvasónak a könyv, hiszen szabó lőrinc mesteri fordítása után érdekes lehet pillantást vetni arra, miként birkózott a művel a múlt század elején bölöni farkas diákja.

ugyancsak ebben az esztendőben tervezik megjelentetni a xviii. század nagy angol különcének, sterne-nek könyvét, az érzelmes utazást, kazinczy ferenc fordításában. előkészületben van a dugonics andrás királyi oktatótól ősmagyar regék és kalandregények szerzőjétől származó voltaire.-magyarítás kiadása. benedek marcell fordítása után érdekes lesz megismerkedni dugonics andrás magyarításával. irodalmi csemegének ígérkezik a xvi. századi olasz széphistóriák-ból korabeli fordításban közreadandó válogatás is. az európa kiadó úgy tervezi, hogy - a magyar műfordítás tekintélyének további öregbítésére - évente két kecses, illusztrációkkal díszített, ódon hangulatu kötetet tisztelegnek a régi „kollégák”, előtt./mti/

-.-

bb.6. importot helyettesít az új multiszuper közlekedési motorolaj

vid/ká/p -cz

1975. augusztus 15.

ugrásszerűen megnőtt a kereslet a komáromi kőolajipari vállalat legújabb terméke, az m-se elnevezésű multiszuper közlekedési motorolaj iránt. ez a termék megfelel mindazoknak az új követelményeknek, amelyeket az ilyen finomítványoktól világszerte elvárnak a gépkocsitulajdonosok. jól védi például a motort az oxidációtól, a kopástól és a korrozio ellen. nagy előnye, hogy ritkábban kell cserélni, mint a korábban gyártottakat. szinte minden gépkocsitípus üzemeltetéséhez alkalmas és csak 10.000 kilométer után kell cserélni. ezért környezetvédelmi szempontból is előnyös az új termék alkalmazása, mert a ritkább cserékkel kevesebb használt kőolajtermék kerül a talajba.

/folyt köv ./

-7-

bb.6. importot....folyt/p

nemrégiben a fővárosi taxivállalat gépkocsijai hosszabb időn át vizsgáztatták a kkv új motorolaját és kitűnő minősítést adtak róla. egyre több vállalat és magángépkocsi tulajdonos ismeri fel, hogy az új magyar motorolaj egyenértékű a hasonló import olajokkal, bizonyítja ezt, hogy míg tavaly csak 1.500 tonnára az idén már ennek háromszorosára, 4.500 tonna m-se multiszuperolaj gyártására kapott megrendelést a komáromi vállalat. amilyen mértékben emelkedik az új termék hazai alkalmazása, úgy csökkentheti a népgazdaság a közlekedési motorolajok importját./mti/

-.-

bb.7. tömegesen támadnak a seregélyek - riasztólánc a balatonfelvidéki szőlőskertekben

vid/p ká -cz

1975.augusztus 15.

a balatoni történelmi borvidéken, ahol már érnek a korai szőlőfajták, csapatokba verődtek a seregélyek, kártételük veszélyezteti a termést. hatalmas csapatokban gyülekeznek a balatonparti nádasokban és onnan indulnak támadásra a szőlőskertek ellen.

a balatonmenti szőlős vidéken valóságos riasztó lánc alakult ki. a leghatásosabb riasztó eszköznek a vadászfegyver, a karikás ostor, a kolomp és a kereplő bizonyul, de a badacsonyi környéki táblákban néhol sorozatlövésre beállított karbid ágyúkkal is igyekeznek távoltartani a rendkívül falánk madarakat.

ábrahámhegy és balatonszepezd vidékén több kistermelő hálóval borította be szőlőskertjét, védekezésül a seregélyek ellen./mti/

-.-

bb.8. thököly emlékűnepségre készülnek vaján

vid/p ká/ -cz

1975. augusztus 15.

a szeptember végére tervezett thököly emlékűnepséggel már ez év őszén megkezdődik a rákóczi jubileum szabócs-szatmár megyei rendezvénysorozata. a thököly ünnepség színhelye vaja. a megnyitón tájékoztató hangzik majd el a vajai muzeum rákóczi és kuruckori kutató és gyűjtő munkájának eredményeiről, majd országosan ismert szakemberek tartanak előadásokat thököly irodalmi szerepéről, hadvezetési módszereiről, thököly imre és vay ádám kapcsolatáról./mti/

-.-

-8-

bb.9. „néprajzi kalandozás,, a balaton környékén

vid-ká/fé -cz

1975.augusztus 15.

hazai és külföldi vendégeknek egyaránt érdekes kiránduló programot kínál a siótur. „néprajzi kalandozás,, elnevezésű autóbussz turáin népi hagyományokkal, szokásokkal, játékokkal ismerteti meg az érdeklődőket. az első „néprajzi járat,, augusztus 17-én indul a buzsáki bucsuba. ezt követően minden vasárnap indítanak néprajzi programu autóbussz járatot a siófoki hungária szálló parkirozó helyéről./mti/

-.-

bb.10. restaurálják a debreceni református kollégium homlokzatát

vid-ká/fé -cz

1975.augusztus 15.

debrecen egyik legrégebbi, legjellegzetesebb épületének, az ősi református kollégiumnak restaurálásához kezdtek hozzá a szakemberek. különösen nagy figyelmet és szakértői munkát követel a több mint négyszáz éves épület homlokzatának rendbehozatala. újra kell alkotni a tudományokat ábrázoló figurákat és emberfejeket - számszerint huszonnégyet. Antal Károly budapesti munkácsydíjas szobrászt bízták meg a munkával. a művész régi fényképek és rajzok alapján alkotja újjá a figurákat./mti/

-.-

bb.11. építsünk iskolát! - ifjúsági kezdeményezés székesfehérvárott

vid-kz/fé -cz

1975.augusztus 15.

„építsünk iskolát!,, jelszóval új mozgalmat indított az idei nyáron az székesfehérvári vörösmarty mihály szakmunkásképző intézet. a kezdeményezés célja, hogy a fejér megyei középiskolás diákok önkéntes táborozás során egy-egy általános iskola felépítéséhez elegendő blokkot, betontéglát készítsenek. a székesfehérvári építőtáborban eddig három turnusban több, mint negyvenezer betontéglát öntöttek ki a diákok. a nagymennyiségű építőanyag egy általános iskola és három tornaterem felépítéséhez elegendő. a megye egyik községében - soponyán - hamarosan meg is kezdik a székesfehérvári építőtáborban készített blokkokból az új iskola építését./mti/

-.-

-9-

bb.12. önbeállító munkaszékeket gyártanak veszprémben

vid-kz/fé hgy

1975. augusztus 15.

a veszprémi bakony művekben - a bosch cég licencei alapján - új termékek gyártását kezdték meg. elsőnek azokat a korszerű szerelőszekeket gyártják, amelyek folyamatosan „gondoskodnak”, arról, hogy használójuknak a munkaközben a lehetőleg egészségesebb legyen a testtartása. önbeállók - ez azt jelenti, hogy automatikusan igazodnak a használó méretéhez, s így egyforma kényelmet nyújtanak a magasaknak és az alacsonyoknak, a telteknek és soványaknak egyaránt. elkészültek az első olyan szerelőszekek is, amelyek az elektronikus berendezések, gépek gyártását, összeszerelését teszik gyorsabbá, ésszerűbbé. ugyancsak a bosch licenc alapján kezdték meg a tároló berendezések gyártását. ezek az ötletes fiók és polc rendszerek a szereléshez szükséges anyagok előkészítését könnyítik meg.

a veszprémi bakony művek és az nszk-beli bosch cég licenc szerződése egyébként ez év januárjában lépett életbe. a megállapodás szerint, a külföldi cég dokumentációi alapján, 32 termék gyártására rendezkedik be a veszprémi gyár. az újdonságok mindegyike a szerelés gépesítését, automatizálását szolgálja majd. az új termékek gyártásához jelentős beruházásra és fejlesztésre volt szükség. mindenhez támogatást adott az országos műszaki fejlesztési bizottság és a kohó és gépipari minisztérium is. a központi támogatást az indokolja, hogy az új berendezések gyártásával országos program megvalósítását, a gépgyártás fejlesztését, a szerelés automatizálását segítik.

a tervek szerint 1977-től már évi 100 millió forint értékben állítják elő a szerelés automatizálását szolgáló új berendezéseket./mti/

--

-10-

bb.13. eperjesi szövönők első munkaversenye

vid/kz/ra cz

1975. augusztus 15.

a szegedi jutaárugyár már nem győzte kielégíteni a mind nagyobb gabonás-, illetve terményeszsák megrendeléseket, ezért eperjesi kendergyárának területén új zsákszövödét létesített. évente több mint egymillió zsák elkészítését tervezték, a teljesítésnek az a feltétele, hogy minden szövönő már augusztustól elérje a havi egymillió vetést. ez a szám a szövőgép vetélőjének a gyorsaságát, egyben a dolgozó teljesítményét is kifejezi. a jórészt a mezőgazdaságból odakerült szövönők korábban csak a szántóföldi vetést ismerték, s viszonylag rövid szakmai kiképzésben vettek részt a szegedi jutában. most elhatározták: megszervezik életük első munka-versenyét, hogy korábbi jó mezőgazdasági munkájuk után most a gyári „vetésben”, se valljanak szégyent. gyakran munkaidő után is a gép mellett maradnak, tanulnak, segítik egymást, hogy mielőbb tulszárnyalják az előirányzott tervet. erre az esetre jelentős összegű pénzzutalmat is kitűzött a gyár vezetősége./mti/

--

bb.14. olajégetés ezer méterrel a felszín alatt - új tudományos módszerek a hazai szénhidrogénbányászathoz

1/kg/s/ie/ra hg

1975. augusztus 15.

az ország évi kőolaj felhasználásának csaknem egynegyede - mintegy két millió tonna - a hazai olajkutakból származik, s a tervek szerint az 1976-80-as időszakban is hasonló ütemben folytatódik majd ennek a fontos nyersanyagnak a kitermelése. a gazdaságos bányászat, az új források feltárása azonban nálunk is - csakugy mint szerte a világon - mind magasabb szintű műszaki-tudományos felkészültséget igényel. a szénhidrogénbányászat technológiai színvonalának emelése, új eljárások kidolgozása érdekében a kőolaj- és földgázbányászati ipari kutató laboratórium munkatársai széleskörű tudományos munkát végeznek. rácz daniel, a laboratórium igazgatója a kutatás-fejlesztés már termelőerővé vált eredményeiről, az új módszerek, eszközök gyakorlati bevezetéséről és a kgst-országokkal kialakított tudományos együttműködésről tájékoztatta kruppa gézát, az mti munkatársát.

/folyt.köv./

7.55/ra

10/1000

-11-

bb.14. / olajégetés ... folyt./ra

a már föltárt kőolajkészlet gazdaságos kitermelésére és a még rejtett kincs felderítésére a laboratórium többirányú kutató munkát végez. a meglévőknél korszerűbb műszereket fejlesztenek ki, hogy a nehezebben hozzáférhető, mélyebben fekvő olajmezők-höz is hozzájussanak a bányászok, új eljárásokat dolgoznak ki az olaj felszínre hozatalára, s az újabb lelőhelyek felkutatására az eddigieknél biztonságosabb módszerek alkalmazásával. a munka nagyrészt nemzetközi együttműködés alakult ki a kgst-tagországok között, a laboratórium különösen a szovjet olajipari szövetség kutató intézettel közösen végez hasznos műszaki-tudományos kutató munkát.

az olajkutak egyik fontos kelléke az ugynevezett tömitő szerkezet, amelyet a kutakban helyének el különböző műveletek elvégzésére. a tömitő eddig importálni kellett, de a kutató laboratóriumban kifejlesztett tömitő sorozatgyártásának megindulásával csökkenhet a behozatal. a jövő évtől folyamatosan ezek a hazai gyártmányú tömitők veszik át a külföldiek szerepét, s így évenként egy millió dollár megtakarítás is elérhető. másik új eszköz a világviszonylatban is egyedülálló különleges geofizikai műszer - szonda -, amelyet az olajkutakba engednek, segítségével akár 1500 atmoszféra nyomás és 250 fokos hőmérséklet mellett is jelzéseket vehetnek a felszínen, s így pontos tájékoztatást kapnak a kutatók a kőzetek összetételéről. a műszer többek között a hőmező-vásárhely környéki kutak feltárásánál nyújtott felbecsülhetetlen segítséget.

a kőolaj kiaknázására olyan korszerű technológiákat dolgozott ki a kutató laboratórium, amelyekkel az eddigieknél nagyobb arányban hozható felszínre a nyersanyag. a földalatti égetés módszerét már korábban sokfelé ismerték, de csak viszonylag kis mélységből és csak nehéz olajnál vált be ez az eljárás. a módszer lényege, hogy a földalatti megbujó olaj egy részének elégetésével gőzt fejlesztenek, ennek ereje pedig felszínre nyomja az olajat. a laboratórium munkatársai újfajta égésnövelő adalékanyagot állítottak össze, ennek alkalmazásával 1000 méter mélyről is felprésehető az olaj. a laboratóriumi kísérletek sikeres befejezésével most kezdődtek a gyakorlati alkalmazás előkészületei az eger mellett demjén kőolaját fogják a jövő évtől bányászni ezzel a módszerrel. itt az eddig ismert, kevésbé hatékony eljárások már csődöt mondtak és az elakadt kutak lezárását tervezték, de az új módszerrel hosszú éveken át biztosítható még az olaj kitermelés. a módszert a szovjet intézettel való együttműködés keretében előreláthatóan a szovjet romaskino-i kőolajmező kiaknázásánál is alkalmazzák majd. cserébe, a szovjet szakemberek magyar kollegáik rendelkezésére bocsátják hasonló kutatási eredményeiket.

/folyt.köv./

8.10/ra

161000

-12-

bb.14. / olajégetés ... 2.folyt./ra

új kémiai eljárás bevezetésének feltételeit is megteremtették a kutató-laboratóriumnál. a föld alatt húzódó kőolajban széndioxidos oldatot juttatnak, a széndioxid kitágítja az olaj térfogatát és a felszínre préseli. ezt a módszert egyebek között az algói és a dunántúli kőolajkutaknál alkalmazzák. a korszerű kémiai eljárással az olajnak mintegy 45-50 százaléka hozható a felszínre. így a hatásfok több mint kétszerese a hagyományos eljárásnak.

a kutatás során egy új kut furatása több tízmillió forintba kerül, ezért az „üresjárat”, elkerülésére különösen fontos a helyszín körültekintő megválasztása. a laboratóriumnál a talajrétegek fizikai, kémiai törvényszerűségének összegezésével, számítógépes kiértékelésével olyan prognózisok készítéséhez nyújtanak segítséget a geológusoknak, amelyekből vissza lehet következtetni, merre áramlott az olaj többszázézer évvel ezelőtt. a szeged környéki mórhalomnál húzódó kőolajfeltárásánál még a felszínen talált mikroorganizmusok is támpontot szolgáltattak az olaj kereséshez, s így nagyobb biztonsággal választhatták ki a furás helyét. a következő években ezeket a módszereket széles körben alkalmazzák majd a további kőolajlelőhelyek megkutatásához./mti/

.-

bb.15. nyolcvan százalékkal nőtt a termelés, 4 százalékkal csökkent az energia felhasználás a fűzfői nitrokémiánál

vid/kz/ra hgy

1975. augusztus 15.

hazánk egyik legnagyobb vegyipari üzeme - a fűzfői nitrokémia - az utóbbi négy esztendőben csaknem 80 százalékkal növelte termelését, ugyanakkor az elmúlt hónapokban az energia költség havi átlagban 4 százalékkal alacsonyabb volt, mint négy esztendővel ezelőtt. ezt a figyelemreméltó eredményt elsősorban ésszerűsítések sorozatával, az energia felhasználás fajlagos mutatóinak javításával érték el./mti/

.-

8.20/ra

161000

-13-

bb.16. eredményesen befejeződött a szeged alatti olajkészletek felkutatása - a lakóházépítési tilalom részleges feloldása

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

ismeretes, hogy szeged határában, jórészt a tiszamagyarországi szögben, csaknem 100 négyzetkilométeres területen húzódik hazánk legnagyobb szénhidrogén medencéje, amelyen a kitermelés már egy évtizede tart. ezenkívül a geológusok közvetlenül a város lakott területe alatt is felfedezték egy olaj- és gázmezőt. ennek négy éve tartó, tervszerű felkutatása eredményesen befejeződött. összesen tizenöt kutat fúrtak, s megállapították, hogy a jelentős olaj- és földgáztelep mintegy tíz négyzetkilométeres területet foglal el, közvetlenül a város lakóházai, középületei, gyárai alatt. a furóberendezésekkel nem mehettek be a lakott területre, hanem a város széléről, irányított ferdefúrásokkal hatoltak le a 2.700-2.900 méteres mélységekbe. egyik-másik kútnál a „ferdítés”, mértéke az ezer métert is meghaladja. kiszámították, hogy például az egyik kut az ady-téri egyetemi épület alól hozza majd fel az olajat és földgázt.

a nagyfokú ferdítés ellenére a berendezések meglehetősen közel vannak a lakott területhez, ezért a furásoknál ugyanúgy, mint a rövidesen megkezdődő kitermelésnél különleges biztonsági intézkedéseket tettek. a kivizsgált és ideiglenes cementdugókkal lezárt kutakra a termelés megkezdése előtt külön erre a célra importált automata szerelvényeket helyeznek, amelyek véletlen olajkitörés esetén önműködően azonnal lezárják a kutat.

az eddigi és a tervezett további kutakra, valamint a különleges berendezésekre több mint félmilliárd forintot fordít a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat. a gyűjtőállomást is a maximális biztonsági követelményeknek megfelelően építik fel szeged-móraváros szomszédságában. ez a gyűjtőállomás teljesen zárt rendszerű lesz, a hagyományos nagy gyűjtőtartályok nélkül, s ez tovább növeli a lakott terület biztonságát. amint az olaj a felszínre kerül, azonnal leválasztják a földgáztól, s mindkettőt távvezetéken továbbítják az algyői főgyűjtő állomásra. a vezetékek és berendezések rövidesen elkészülnek, s még ebben az évben 20.000 tonna olajat hoznak fel a város alól. a jövő évi termelés már 150.000, később pedig évi 350.000 tonna lesz. ez körülbelül egyharmada a szeged-algyői medence jelenlegi éves olajhozamának.

a város alatti olajkutatások befejeztével elhárultak az akadályok móraváros fejlődése elől, ahol az elmúlt években építési tilalmat rendeltek el. ezeket a korlátozásokat részben már feloldották: egyes területeken ismét engedélyezik családi házak építését. más területeken a teljes rekonstrukcióra, többemeletes házakkal történő beépítés megtervezésére adott a város megbízást a tervezőknek. az olajtermelő vállalat is elősegíti a lakónegyed fejlődését: a termelő berendezésekhez vezető korszerű utak építkezését összehangolták a város ilyen jellegű terveivel./mti/

--

8.30/ra

161000

-14-

bb.17. több éves szünet után ismét megindul a vājárképzés orosz-lányon

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

az orosz-lányi szakmunkásképző intézetben, amelyet eredetileg vājárképzésre hoztak létre, az utóbbi években már nem oktatták ezt a mesterséget. a bányászatnak nem volt vonzereje, így a fiatalok nem választották élethivatásul. az idén szeptemberben viszont több éves szünet után, ismét megindul a vājároktatás.

az orosz-lányi szénbányák békés, hajdu és szabolcs megyékben rendezett pályaválasztási kiállításokon fényképekkel, makettekkel mutatta be, hogy ma már korszerű módszerekkel dolgoznak a föld alatt, eltűnően van a nehéz lapátolás. orosz-lány évek óta országosan élenjár a gépesítésben. itt vitték le például elsőként a bányákba a nagyteljesítményű szovjet kombájnokokat, itt alkalmazták először a távvezérléses, ugyancsak szovjet jövesztő-rakodó gépet.

a nagyfokú gépesítés mellett a szénbányászat jövője az, ami elsősorban vonzza a fiatalokat. az orosz-lányi szénbányák számára több mint 60 fiatal tanítanak, köztük 28 vājárt, míg a többiek a villanszerelő, illetve a lakatos szakmát sajátítják el. a vājártanulóknak havi 500 forint társadalmi ösztöndíjat adnak. orosz-lányon arra számítanak, hogy a vājártanulók létszáma még emelkedik szeptemberig. gyakorlati oktatásukra az egyik legmagasabb fokozatú gépesített aknán, a 20-as bányauzemben kerül majd sor./mti/

--

bb.18. közös magyar-jugoszláv vasuti határállomás murakeresztúron

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

a növekvő vasuti tranzitszállításokat a murakeresztúri vasuti állomás jelenlegi kapacitásával már csak nagy erőfeszítések árán tudja ellátni. az árukezelés és a szállítások gyorsítására közös magyar-jugoszláv vasuti határállomást alakít ki a MÁV. a munka jelentős szakaszához érkezett. elkészült a beruházási program, s a terv szerint 1976-ban megkezdődnek a kivitelezések. a forgalom zavarása nélkül 1978-ra fejeződik be az építés. mintegy 500.000.000 forintos költséggel 19 vágányos új rendezőpályaudvart, kocsijavító műhelyt, új személypályaudvari részt alakítanak ki, a közös vasutforgalmi és vámőri személyzet részére pedig üzem-épületet és szolgálati lakásokat emelnek./mti/

--

8.40/ra

161000

-15-

bb 19. pullai árpád szovjet fesztivál-vendégeket fogadott

t pr/gg um cz

1975. augusztus 15.

pullai árpád, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára pénteken a kb székházában fogadta az 1. magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztiválon résztvevő szovjet delegáció vezetőségét élén j. m. tyazselnyikovval, az szkp kb tagjával, az össz-szövetségi Lenini komszomol központi bizottságának első titkárával.

a szivélyes elvtársi légkörben lezajlott találkozáson részt vett dr. maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára és jakab sándor, az mszmp kb tagja, a központi bizottság osztályvezetője. jelen volt felix bogdanov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

--

bb 20. a Lottó nyerőszámai

gg um cz

1975. augusztus 15.

a Lottóigazgatóság közlése szerint a szolnokon megtartott 33. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

13, 44, 47, 75, 86

/mti/

--

bb.21. távirat

tr/ra cz

1975. augusztus 15.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága a kubai kommunista párt központi bizottságához intézett táviratában üdvözölte a megalakulásának 50. évfordulóját ünneplő testvérpártot. /mti/

--

-16-

Tótkut

felhasználható: 12 órától!

bb.25. ifjumunkások olvasótábora

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

esztergomban, a szakmunkástanuló intézet kollégiumában pénteken megnyílt a kisz, a városi tanács és a hazafias népfront rendezésében a második ifjumunkás olvasótábor. 40 fiatal - szakmunkástanulók és üzemi dolgozók - ismerkedik tíz napon át a művészekkel. a kiscsoportos foglalkozásokat fiatal írók vezetik. a programban olyan irodalmi órák is szerepelnek, amelyek „tanára,, féja géza, illetve páskándi géza. történészek, képzőművészek, szociológusok és más szakemberek tartanak előadásokat, vezetnek konzultációkat. a fiatalok tanulmányozzák többek között a városi könyvtár, a városi levéltár munkáját, ellátogatnak a helybeli muzeumokba és megtekintik a szentendrei és a visegrádi muzeumokat is./mti/

--

10.45/ra

-16-/a-

10.12.15

bb.22. kitüntetés

gg/ra cz

1975. augusztus 15.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa frank frigyessnek, a magyar népköztársaság kiváló művészeinek, munkácsy-dijas festőművészek 85. születésnapja alkalmából, egész életében végzett színvonalas művészi alkotómunkája elismeréséül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést dr. pozsgay imre kulturális miniszterhelyettes pénteken adta át./mti/

--

bb.23. csikszentmihályi róbert szobrászművész kiállítása tatán

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

pénteken tatán, a megyei művelődési központ szoborkertjében megnyitották csikszentmihályi róbert munkácsy-dijas szentendrei szobrászművész kiállítását. a művészek több szobra díszíti a főváros, illetve a vidéki városok parkjait, tereit, s rövidesen újabb alkotásait állítják fel székesfehérváron, kiskörösön, vácott és mohácson./mti/

--

bb.24. rendőrségi hírek

ra cz

1975. augusztus 15.

borsod megyében onód község belterületén a gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkező váradi ágnes 19 éves háztartásbeli, helyi lakos segédmotoros kerékpárral nem adta meg az elsőbbséget és a magasabbrendű utvonalon haladó tehérgépkocsi pátkocsijának ütközött. a baleset következtében váradi ágnes a helyszínen meghalt.

pest megyében galgahévízen lázár sándor 22 éves eladó, hévízgyörki lakos motorkerékpárját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, miközben az árokba hajtott és felborult. a baleset következtében a motorkerékpár utasa berla istván 48 éves máv dolgozó hévízgyörki lakos a helyszínen meghalt. a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

sabján istván 76 éves nyugdíjas, tatabányai lakásán takarítás közben megfogta a hiányosan szigetelt villanyvezetékét és halálos áramütést szenvedett. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

--

10.55/r

-17-

10.12.15

bb.26. gyulai néptáncosok görögországban

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

pénteken tiznapos görögországi vendégszereplésre utazott a gyulai körös táncgyűttes. a környék jellegzetes táncait a lefkasz-szigeti nemzetközi fesztiválon mutatják be./mti/

--

bb.27. mura-menti kulturális napok kezdődtek Letenyén

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

zala megye határmenti nagyközségben, Letenyén pénteken megkezdődtek az augusztus 20-ig tartó mura-menti kulturális napok. a pénteki, elsőnapos programban a helyi gimnázium termeiben megnyitották a dél-zalai népművészeti kiállítást és zala megye 30 éves fejlődését bemutató fotókiállítást. a népművészeti kiállításon első sorban a mura folyó völgyében élő disztitő művészek, himző asszonyok munkái láthatók. a gimnázium tornatermében lakberendezési kiállítást rendeztek.

a következő napok mindegyikén nagy közönséget vonzó rendezvények lesznek. sor kerül több művészeti együttes, így a zalai táncgyűttes, a kaposvári fonómunkás kissozpad bemutatójára, lesz műsoros divatbemutató, megrendezik a népművelők szakmai tanácskozását. augusztus 20-án, jugoszláv vendégeik részvételével alkotmányos nagygyűlést rendeznek, amelyet színes kulturális műsorral zárnak. fellépnek a környék amatőr együttesei, a mura folyó mindkét partjáról./mti/

--

felhasználható 17 órától!

bb.28. kassák Lajos emlékkiállítás esztergomban

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

kassák Lajosra, az íróra, a költőre, a festőművészre emlékeznek esztergomban. pénteken emlékkiállítást nyitottak a vármuzeumban több mint 100 képzőművészeti alkotásból - olajfestményekből, kollázsokból és grafiákból. bemutatták több mint 30 hazai és külföldi kortársának munkáit, amelyek halála után az ő emlékére készültek és nagymarosi kassák muzeumban kerültek ajándékképpen. még ebben a hónapban irodalmi munkásságát bemutató kiállítást nyitnak a Babits Mihály városi könyvtárban, és ott kerül sor szeptemberben a kassák Lajos munkásságával foglalkozó kerekasztal konferenciára is./mti/

--

11.05/ra

-18-

bb.29. elzett gyár berettyóújfaluban

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

négy esztendővel ezelőtt, az alkotmányos ünnepségek sorában tették le ünnepélyesen a bihari táj első nagy ipari üzemének, a budapesti elzett művek gyárának alapkövét berettyóújfaluban. néhány nap múlva, 1975. augusztus 19-én átadják rendeltetésének a teljesen felépített új gyárat: a harmadik üzemrészben is megkezdik a termelést. az építkezés első szakaszának befejezésekor rozsdamentes evőeszközök, manikürkészletek gyártását kezdték meg, majd a második ütem elkészülte után a különböző méretű üzemanyagtároló kannák előállításához láttak hozzá. az építés befejezését jelentő harmadik üzemrészben első sorban sodronyokat gyártanak majd. a 270 millió forintos beruházással készült új létesítmény teljes üzemelése után 2400 embernek ad munkát./mti/

--

bb.30. dolgoznak a vízagyuk

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

az augusztusi kánikula alaposan csökkentette a hortobágy környéki földek nedvességtartalmát. ezért a természetes csapadékot egyre több gazdaságban mesterséges esővel pótolják. a keleti főcsatorna menti gazdaságokban szinte kivétel nélkül működtetik az öntözőberendezéseket; első sorban a cukorrépa táblákra és a kertészeti növényekre szórják a vizet a vízagyuk. a hajduságban 48 ezer hektár öntözésére van lehetőség, s mivel az év első fele javarészt csapadékos volt, eddig mintegy 17 ezer hektár kapott mesterséges esőt. a tiszántúli vízügyi igazgatóság minden öntözési vizigényt kielégíthet a feltöltött keleti főcsatornából./mti/

--

bb.31. fél évig volt szabadon, majd nyolcadszor is elítélték

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

rigó dezső 35 éves mosonmagyaróvári lakos hetedik börtönbüntetésé után mindössze fél évig volt szabadon; s most nyolcadszor is elítélte a győri megyei bíróság.

rigó dezső azalatt a fél év alatt, amíg szabadlábon volt, betöréses lopás, két alkalommal temetőből való rablás büntetését követte el. meghamisította személyi igazolványát is. végül öt gyermek után ezalatt a fél év alatt egyetlen fillér tartásdíjat sem fizetett elvált feleségének. a bíróság a visszaeső bűnözőt jogerősen 2 év és 8 hónapi, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte.

/folyt.köv./

11.40/ra

-19-

bb.31. / fél évig ... folyt./ra

rigó dezső szigorított őrizetét is elrendelte a bíróság. eszerint a visszaeső rigónak legkevesebb 4 év 8 hónapot kell börtönben töltenie./mti/

--

bb.32. kenyérgyárral gazdagodott kapuvár

vid/ká/ra cz 1975. augusztus 15.

a 11 ezer lakosu rábaközi kisváros, kapuvár új létesítménnyel gazdagodott, a tervezett időre elkészült az új kenyérgyár, amely 15 millió forintos beruházással épült és amelyet a legkorszerűbb berendezésekkel szereltek fel. az új gyárban pénteken reggel megkezdődött az üzemszerű termelés. a három nagyteljesítményű kemencében naponta 11,4 tonna kenyeret, péksüteményt készíthetnek. /mti/

--

felhasználható: 18 órától!!!

bb.33. iparművészeti kiállítás dunaujvárosban

vid/ká/ra cz 1975. augusztus 15.

tizenöt fiatal iparművész munkáiból nyílt kiállítás pénteken dunaujvárosban, az uitz béla kiállítási teremben. a tárlaton korszerű lakásdiszket, textil, kerámia és famunkákat mutatnak be. a kiállítást baranyi judit művészettörténész nyitotta meg. a fiatal iparművészek tárlatát szeptember 7-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

--

11.50/ra

-20-

1612 ut

bb.34. iskolai segély a nagycsaládosoknak

vid/ká/ra cz 1975. augusztus 15.

iskolai segélyt juttatott nagycsaládos dolgozóinak a salgótarjáni kohászati üzemek. ezuttal százhuszonhat többgyermekes és gyermekkét egyedül nevelő dolgozó - akiknél az új tanév indulásakor jelentős költségek merültek fel - kapott 400-tól ezerhat-száz forintig terjedő segélyt. a pénteken kifizetett anyagi támogatás összege kilencvennyolcezer forint./mti/

--

bb.35. népfront munka a tanyákon

vid/ká/ra cz 1975. augusztus 15.

a tanyai lakosság érdekében végzett népfront munkáról és feladatokról tárgyalt pénteki ülésén a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei elnöksége. e tevékenység jelentőségét mutatja, hogy a megye lakosságának 10-11 százaléka tanyai településeken él, néhány közigazgatási területen pedig ennél is nagyobb, a nagykállói járásban 25, nyíregyháza városban 21 százalék ez az arány. a népfrontbizottságok a tanyai lakosság számára a közéletiség főrumait jelentik. a külterületeken 29 önálló népfront bizottság működik. van olyan tanya, ahol az egyetlen választott testület. a népfrontbizottságok hathatósan közreműködnek a tanyán élők szemléletformálásában, közéletiségre való nevelésében, rendszeres tájékoztatásban, a gondok megoldásában. a sikeres népfront akciók egyike: néhány évvel ezelőtt mozgalmat indítottak a megyében tanyai diákotthon létesítésére, s az üzemek, vállalatok, szervek, valamint a lakosság anyagi felajánlásai a rövidesen felépülő balkányi 120 személyes általános iskolai kollégiumban realizálódnak. a hazafias népfront bizottság harmadik éve szervez nyári olvasótábort a tanyai tanulók részére. segítik a bizottságok az ismeretterjesztő munka szervezését, a klubok működését is./mti/

--

12.00/ra

-21-

1612 so

bb.36. országos dohánytermesztési bemutató a nyírtassi állami gazdaságban

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

országos dohánytermesztési bemutatót, tapasztalatcserét tartottak pénteken a szabolics-szatmár megyei nyírtassi állami gazdaságban. az ország mintegy 150 nagy dohánytermelő gazdaságának, továbbá a kutató intézetnek és a feldolgozó vállalatoknak a szakemberei tájékoztatót hallgattak meg a dohánytermesztés időszerű kérdéseiről, a gépesítésről, a termelési technológia korszerűsítéséről, a magasabb hozamu, betegségeknek ellenálló fajták nemesítéséről, az iparszerű termelés feltételeinek megteremtéséről stb...

Lek

ezt követően bemutatták a megjelent szakembereknek a nyírtassi állami gazdaságban alkalmazott korszerű dohánytermesztési és szárítási módszereket, a dohánybetakarító gépeket. a nyíregyházi dohányfermentáló vállalat működési területén ez évben mintegy 11 ezer hektáron foglalkoznak e fontos ipari növény termelésével. e területen mintegy 100 univerzális gép gyorsítja és könnyíti a termelők munkáját. a szabolicsi termelők közül a nyírtassi állami gazdaság egyike azoknak, ahol a legkorszerűbb gépeket, termelési technológiát alkalmazzák. ez évben 173 hektáron termelték az értékes virginia és burley fajta dohányt, s az ültetéstől a betakarításig szinte minden munkafolyamatot gépesítettek. a gazdaságban működik az ország egyetlen automata dohánytörő kombájnya./mti/

--

bb.37. bábolnai tojóüzem épül szíriában

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

a bábolnai mezőgazdasági kombinát irak után, ahol 10 nagy, egyenként évi 70 millió tojás termelésére alkalmas komplett istállót ad át, kulcsra készen tavaly szíriában is megnyert egy pályázatot; a szíriai mezőgazdasági minisztérium évi 50 millió tojást szolgáltató tojóüzemre kiírt versenytárgyalását.

az első bábolnai szakember már elutazott szíriába, hogy átvegye az érkező szállítmányokat. az istállók alumínium elemei a szíriai időjárási viszonyoknak megfelelően készülnek bábolnán. a mintegy 200 vagon megtöltő épület - elemet vonattal, a boszporuszon át szállítják és várhatóan szeptember végéig az utolsó vagonokat is elküldik. a szíriai szakemberek egy év alatt építik fel a telepet sweidában. az alapozást megkezdték./mti/

--

12.10/ra

-22-

16250

felhasználható 13 órától !

bb 38. vágár nyerte az oroszlányi szénbányák munkavédelmi plakátpályázatát

vid/um ká cz

1975. augusztus 15.

érdekes munkavédelmi plakátkiállítást nyitottak pénteken az oroszlányi szénbányák központjában. a 60 rajz, festmény, montázs többségét a vállalat dolgozói készítették. a pályázatot a vállalat hirdette meg és a legjobb plakátok készítőit 10.000 forinttal jutalmazta. a 8 díjazott mű többségét fizikai dolgozók készítették, s az első díjat bálint bálint, 21-es aknai vágár nyerte el. sorozatában szemléletesen figyelmeztet többek között a szűrléggel kapcsolatos veszélyekre, a biztosító szerkezetek, a szállító berendezések helytelen kezeléséből adódó balesetekre. a sok tanulsággal szolgáló, ötletes plakátokat a városi művelődési központban is kiállítják, majd a vállalat mind a 6 bányájában és 4 külüzemében mutatják be. /mti/

--

bb 39. már 50 vagon vasat gyűjtöttek a tatabányai fiatalok

vid/um ká cz

1975. augusztus 15.

vas- és fémhulladékokkal megrakott irányvonalat indítottak utnak pénteken tatabányáról dunaujvárosba. ebben a szerelvényben vitték a kohászoknak a kisz-fiatalok által gyűjtött vasat is. a bányászváros minden kisz-alapszervezete bekapcsolódott az akcióba és szép teljesítményeket ér el. általában 8-10 napon át gyűjtik üzemi területén azokat a vashulladékokat, amelyekre a vállalat már nem tart igényt, s amikor már nagyobb mennyiség felhalmozódott, gépkocsikkal el is szállítják a kohászati alapanyag-előkészítő vállalatnak. az üzemek, vállalatok darut és gépkocsit bocsátanak a fiatalok rendelkezésére. különösen a bányászfiatalok jeleskednek a gyűjtésben. összeszedik a használaton kívüli csilléket, kaparóteknőket és más, a kohászatban még jól hasznosítható fémhulladékot.

a kisz kb felhívása óta már 50 vagon vas- és fémhulladékot gyűjtöttek a tatabányai fiatalok, s az akciót szeptember közepéig folytatják. /mti/

--

- 23 -

12.15/um

16250

bb 40. ornitológiai tábor kelemenszéken

vid/um ká cz

1975. augusztus 15.

az idén először - a magyar madártani egyesület kezdeményezésére - egyhetes madárgyűrűző tábort nyitottak a kiskunsági nemzeti parkban. az ifju ornitológusok a szikes tavak madárlakóit Vifeljegyzéseket készítenek a vizek élővilágáról. a tábor központja a fülöpszállás melletti kelemenszék./mti/

Gyűrűzik s

bb 41. az ötödik illyés darab a pécsi nemzeti színház műsorán

vid/um ká cz

1975. augusztus 15.

egy hét múlva, augusztus 22-én, évadnyitó társulati ülésel munkához lát az öt tagozattal működő, legnagyobb vidéki színházunk, a pécsi nemzeti színház.

a magyar színházélet jelentős eseménye lesz az első prózai bemutató, amikor immár az ötödik illyés mű ősbemutatóján gördül majd fel a függöny. a darab címe: orfeusz a felvilágban.

a gyermekszínház műsorán szintén ősbemutató szerepel; csermer géza és fakcsi lakatos béla: egyszeregy cigánylány című rock mesejátéka. /mti/

bb 42. időjárásjelentés

um cz

1975. augusztus 15.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 15-én, 13 órakor:

a hőmérséklet tovább emelkedik:

az a sarkvidéki levegő, amely a hét közepén közép-európában jelentős hőmérséklet visszaesést okozott, péntek reggelre már a földközi-tenger keleti medencéjében okozott lehülést. a sarkvidéki levegő dél felé vonulásával egyidőben nyugat, délnyugat felől ismét meleg levegő kezdett kontinensünk középső tájait felé áramlani. mozgása egyelőre még gyors, ezért a hőmérséklet lassanként eléri közép-európában az évszaknak megfelelőt. a meleg levegő mögött kissé hűvösebb, nagyobb nedvességtartalmu is közeledik az alpok és kárpátok vidéki felé. a következő 36 óra folyamán azonban legnagyobbbrészt a meleg levegő lesz a kárpát-medence időjárásának meghatározója. a hőmérséklet pénteken eléri, szombaton már meghaladja az évszaknak megfelelőt.

/folyt.köv./

- 24 -

12.50/um

T₀1330

bb 42. /időjárás ...folyt./um

házánkban csütörtökön napos, száraz, az évszakhoz képest kissé hűvös volt az idk. az országban 9-14 óras napsütést észleltek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 20-25 fok között volt. péntek hajnalra igen alacsonyra süllyedt a hőmérséklet a duna vonalától keletre. ezen a vidéken 5, 11, a dunántulon 9-14 fok közötti minimumhőmérsékletet észleltek. a talajmenti 5 cm-es légrétegben az északi hegyvidék környékén többfelé mértek 3-5 fok közötti hőmérsékletet. péntek délelőtt győr környékét kivéve az országban derült, száraz volt az idő. a déli szél több helyen megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor 21-23 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 18,0 fok volt, a százéves átlagnál 3,0 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 23 fok volt.

várható időjárás szombat esitig:

pénteken kevés felhő, száraz idő. szombaton időnként megnövekvő felhőzet, a dunántulon lehet szórványosan zápor, zivatar.

pénteken mérsékelt, többfelé megélénkülő déli, szombaton délnyugati, nyugatira forduló szél. a hőmérséklet tovább emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 25-30 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 290 cm /mti/

bb 43. a belföldi szerkesztőség hireink jegyzéke 13 óráig

um cz

1975. augusztus 15.

1. 41 uj husipari termék
2. anyagmozgatás számítógéppel
3. mit olvasnak a serdülők
4. átkapcsolások a lipótban
5. az erdélyi jurátus wertherje
6. multiszuper motorolaj
7. seregélyek
8. thököli emlékűnepség
9. népjrazi kalandozás
10. restaurálják a debreceni református kollégium homlokzatát
11. építsünk iskolát

/folyt.köv./

- 25 -

13.00/um

T₀1330

bb 43. /híregyzék ...folyt./um

12. önelállító munkaszék
13. eperjesi szövönök
14. olajégetés
15. nőtt a termelés a fűzfői nitrokémiában
16. a szeged alatti olajkészetek felkutatása
17. vajúrképzés
18. közös magyar-jugoszláv határállomás
19. szovjet fesztivál vendégek pullai árpádnál
20. lottó
21. hírvirat a kubai párthoz
22. kitüntetés
23. csikszentmihályi róbert kiállítása
24. rendőrségi hírek
25. ifjúságok olvasótábora
26. gyulai néptáncosok görögországban
27. muramenti kulturális napok
28. kassák emlékkiállítás
29. elzett gyár berettyóújfalun
30. dolgoznak a vízagyuk
31. fél évig volt szabadon
32. kenyérgyár kapuvárott
33. iparművészei kiállítás
34. iskolai segély
35. népfrent munka a tanyákon
36. dohánytermesztési bemutató
37. bábolnai tojóüzem épül szíriában
38. munkavédelmi plakátpályázat
39. vasgyűjtésről
40. ornitológiai tábor
41. illyés bemutatóra készülnek pécsett
42. időjárás
43. híregyzék

/mt10

--

- 26 -

13.03/um

161330

bb 44. építők természetjáró találkozója szegeden

vid/um cz

1975. augusztus 15.

az építők szakszervezete szegeden rendezte meg az építők ii. országos természetjáró találkozóját. a pénteken kezdődött háromnapos eseménysorozatra mintegy ezer építőipari dolgozó gyűlt össze az ország minden részéből, jelentős részben nyíregyházáról, az első országos találkozó színhelyéről. a résztvevőknek több turát szerveztek, amelyeken megismerkednek csongrád megye nevezetességeivel, s csaknem valamennyien megtekintik a szabadtéri játékok háry jános előadását. élményeikről vetélkedően „számolnak be„: a legjobb természetjáró csapat először viszi majd el a dél-magyarországi építők által alapított vándorserleget.

/mt1/

..

bb 45. fonókonferencia szegeden

vid/um cz

1975. augusztus 15.

a szegedi textilművekben pénteken fonókonferenciát tartottak, amelyen több mint félszáz textilipari vezető, illetve műszaki szakember vett részt az ország különböző textilgyáraiból. elsősorban arról tanácskoztak, miként lehetne létszámnövelés nélkül, tehát a termelékenység emelésével fokozni, javítani a termelést. amint a konferencia előadói, felszólalói elmondották, az ilyen jellegű korszerűsítésre jól beváltak a szocialista országok gyártmányai, így például a csehszlovák fonócentrifugák. ezekből a legtöbbet: tizennyolcat a szegedi textilművekben szerelték fel, s az elmúlt néhány hónapos próbaüzemelés közben kitűnőre vizsgáztak. a gépek a hagyományos orsó nélkül működnek, percenként negyvenezret perdülő fonóharangjaiban a centrifugális erő alakítja ki a fonalat. ez „kiméletesebb„ technológia, s így jobb minőséget eredményez, emellett a háromszorosára növeli a termelékenységet a régi fonási eljárásokhoz képest. mindkét feltétel fontos, hiszen a fogyasztók az eddiginél több és jobb minőségű fehérnemű- és ágyneműanyagot vár az iparágtól, ezt pedig csak új típusú, korszerű gépekkel oldhatják meg a gyakran létszámihiánnyal küzdő textilgyárak.

/folyt.köv./
13.10/um

- 27 -

161330

bb 45. / fonókonferencia ...folyt./um

a szegedi textilművekben az új típusú fonócentrifugák is elősegítik, hogy évente mintegy 30 millió kilométerrel növelik a fonaltermelést, lényegében létszámemelés nélkül. a tanácskozás résztvevői megtekintették a modern berendezéseket, s elhatározták többhelyen hasonló módszerrel korszerűsítik majd a termelést.
/mti/

-. -

bb 46. bezárta kaput az első nyíregyházi honismereti nyári egyetem

vid/um cz

1975. augusztus 15.

kéthetes munkáját befejezve, pénteken bezárta kapuit az első nyíregyházi honismereti nyári egyetem. a csehszlovák és magyar szakemberek részvételével rendezett tanfolyam központi témája a hazai honismereti mozgalom kutatási eredményei-nek, továbbá feladatainak ismertetése volt. a résztvevők előadásokat hallgattak meg többek között a városfejlődés kelet-európai típusairól, a középkori magyar városfejlődésről, a honi irodalmi hagyománykutatás eredményeiről, tapasztalatairól is. hét alkalommal pedig turákon, kirándulásokon ismerkedtek szabolcs-szatmár megye műemlékeivel, nevezetesen tájegységeivel.

befejezésül a résztvevők határozatot hoztak arról, hogy a jövő évben is megrendezik a nyári egyetemet nyíregyházán. az 1976-os rendezvény programja szorosán kapcsolódni fog az ugyancsak a nyírségi melyen sorra kerülő honismereti szakkörvezetők országos találkozási eseményeihez. külön hangsúlyt kap a jövő évi nyári egyetemen a rákóczi évforduló, a fejedelmekkel kapcsolatos megyei kutatások ismertetése./mti/

-. -

- 28 -

13.24/um

Tóth

bb.47. az alföldi városok fejlesztéséről tanácskoznak békéscsabán - sajtótájékoztató a konferenciáról

t/kg/gg/ie/ra cz

1975. augusztus 15.

az alföldi városok fejlesztéséről szeptember 3-4-én konferenciát rendez az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az építőipari tudományos egyesület békéscsabán. a városi tanács vezetői pénteken a muosz székházában tartott sajtótájékoztatón ismertették a tanácskozás programját, s azokat a fejlesztési feladatokat, amelyekhez a konferencia tapasztalatai szolgálnak majd támpontul.

az alföld 36 városának - bár sok vonásban eltérnek egymástól - számos olyan sajátos közös jellemzői alakultak ki az évszázadok során, amelyek megkülönböztetik őket a dunántúli és más tájak városaitól. közös vonásuk általában a laza, nagy kiterjedésű, a gyenge közmű-hálózat, a nagy külterkei népesség s a kevésbé fejlett ipar. a konferencia résztvevői - építészek, közigazdászok és más szakemberek - közösen keresik a legjobb megoldást - ezeknek a városoknak olyan irányu fejlesztésére, hogy a további urbanizáció, ipartelepítés során is megőrizzék jellegzetes arculatukat.

a korábbi évszázadokban az alföldi tájak sokat szenvedtek. a török hódoltság, a természeti csapások miatt a dunántúlihoz képest lassabban fejlődtek itt a városok. az utóbbi évtizedek urbanizációja nyomán nagyobb ütemű gyarapodás indult meg, de a lakásállományt, a közművesítést és több más feltételt tekintve még mindig lemaradás tapasztalható más tájak városaival összehasonlítva. ezért lesz különös jelentősége a konferenciának, az első ilyen jellegű nagyszabású tanácskozásnak, ahol a település-hálózat fejlesztésének komplex kérdéseit tudományos szinten tárgyalják meg a szakemberek. a konferencián előreláthatóan mintegy 500-an vesznek majd részt./mti/

-. -

bb.48. befejeződött a vizsgálat a tokaj expressz balesete ügyében

i/kf/tr/ie/ra cz

1975. augusztus 15.

a máv vezérigazgatóság befejezte a tokaj expressz július 30-i balesetével kapcsolatos vizsgálatot. nyékládháza állomáson - mint ismeretes - a nagy sebességgel haladó vonat bíztró-kocsija és a mögötte levő személykocsik kisiklottak. a kocsikban 498-an utaztak, közülük 28-an könnyen, négyen súlyosabban megsérültek. a súlyosabb sérülteket három, illetve öt napig kórházban ápolták.

/folyt.köv./

13.35/ra

Tóth

-29-

bb.48. / befejeződött... folyt./ra

a baleset vizsgálatára alakult szakértői bizottság közvetlen személyi mulasztást nem állapított meg. A járművek és a pálya vizsgálati egyértelműen azt bizonyították, hogy a kisiklást műszaki okok idézték elő. a bisztró-kocsi hátsó forgó vázának lengéscsillapítása - rejtett hiba következtében - nem működött megfelelően. ezenkívül a kisiklás helye előtti vágányrészben - önmagukban nem balesetveszélyes - pályahibák is voltak. a két műszaki hiba kölcsönhatása következtében a jármű fokozott lengésbe jött és kisiklott.

hasonló esetek megelőzése érdekében a pálya- és járműkarbantartás területén összehangolt és szigorú intézkedéseket hozott a máv vezérigazgatósága./mti/

--

b.49. nagyjavítás után a borsodi vegyikombinát - egymást követően indulnak a termelőberendezések

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

a befejezéshez közeledik kazincbarcikán a borsodi vegyi kombinát két gyáregységében, a nitrogén műtrágyagyárban és a pvc II gyárban az évi nagyjavítás. a szokásos évi nagyjavítás az ammónia gyáregység egyes technológiai berendezéseinek leállításával, július 28-án kezdődött.

a nitrogén műtrágyagyárhoz tartozó üzemekben az oxigén-, a földgázbontó, az ammónia-, a sav-, és a mézammónsalétrom üzemben, továbbá a pvc II gyáregységben többszáz technológiai berendezést, gépet és műszert vizsgáltak meg, javítottak ki. a berendezések felújításában a két gyáregység több mint 700 dolgozóján kívül a központi karbantartó részleg és a gyár és gépszerelő vállalat szakemberei is részt vettek.

a nagyjavítás befejezése után az oxigénüzemben és a földgázbontó üzemben pénteken megkezdődtek a technológiai berendezések próbái. szombaton az oxigénüzem már üzemszerűen termel.

a nitrogén műtrágyagyárhoz tartozó salétromsav üzemben és a műtrágyát előállító mézammónsalétrom üzemben a javítást hétfőn fejezik be. azt követően a borsodi vegyi kombinát valamennyi termelő üzeme és berendezése megkezdte a munkát./mti/

--

13.45/ra

-30-

bb.50. több cement hejőcsabáról

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

a hejőcsabai cementgyárban megkezdődött a zsákolt cement kiadása. a folyamatos üzemindítás újabb fázisaként pénteken mintegy száz-százötven tonna zsákolt cementet adott ki az új gyár.

a gyár 1-es technológiai sorának napi mintegy ezer tonnás folyamatos termelése lehetővé teszi, hogy a négyszáz- négyzázötven tonnás közúti szállítás és a zsákos kiadás után néhány napon belül megkezdődjön a cement vasuton történő szállítás is.

a csomagolóüzemmel párhuzamosan megkezdődött az új hejőcsabai cementgyár kettős termelői vonalának üzempróbája is. a termékek szerint szeptember első napjaiban a két termelői vonal naponta már mintegy háromezer tonnányi jó minőségű cementet ad a népgazdaságnak./ tmti/

--

bb.51. az országgyűlési képviselők tolna megyei csoportjánk ülése szekszárdon

vid/ ká/ ra cz

1975. augusztus 15.

tolna megye országgyűlési képviselői az új választásokat követően pénteken tartották első csoportülésüket a hazafias népfőnt szekszárdi székházában.

az ülésen újra daradics Ferencet, a bonyhádi járási pártbizottság első titkárát választották meg a megyei képviselőcsoport vezetőjévé./mti/

--

felhasználható 17 órától!

bb.52. tőke péter grafikus és festőművész kiállítása győrött

vid/ ká/ ra cz

1975- augusztus 15.

tőke péter győri grafikus - és festőművész kiállítása nyílt meg pénteken a győri múcsarnokban. ezuttal másodizben mutatja be önálló tárlaton azokat a munkáit, amelyekkel többek között a megyei felszabadulási pályázaton és a kisz pályázatán díjakat nyert./ mti/ 14.05

--

-31-

Tólt

bb. 53. az országgyűlési képviselők békés megyei csoportjának ülése

vid/ká/ra cz

1975. augusztus 15.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja pénteken tartotta alakuló ülését békéscsabán, a hazafias népfront megyei bizottságának székházában. az ülésen a csoport vezetőjéül ismét varga zsigmond országgyűlési képviselőt választották. /mti/

bb.54. az országgyűlés külügyi bizottságának állásfoglalása az európai biztonsági és együttműködési értekezletről

t hi/s/fé hi

1975. augusztus 15.

az országgyűlés külügyi bizottsága gyenes andrás elnökletével pénteken ülést tartott. az ülésen résztvett péter jános és inokai jános, az országgyűlés alelnöke.

a bizottság meghallgatta puja frigyes külügyminiszter beszámolóját az európai biztonsági és együttműködési értekezletről. a beszámolót követő vitában felszólalt péter jános, barcs sándor, darvasi istván, erdei lászlóné, d. káldy zoltán, kelen béla, dr. lukács jános, nagy miklós, pethő tibor, stock jános, tausz jános.

a külügyi bizottság állást foglalt az európai biztonsági és együttműködési értekezlettel kapcsolatban, és az alábbi nyilatkozatot fogadta el:

a külügyi bizottság meglelégedéssel állapította meg, hogy hel-sinkiben sikerrel zárult az európai biztonsági és együttműködési értekezlet harmadik szakasza. ezen a tanácskozáson harminchárom európai és két észak-amerikai állam legmagasabb rangú vezetői el-fogadták és aláírták a záróokmányt.

az európai biztonsági és együttműködési értekezlet létrejöt-te a békeszerető erőknek, az enyhülés híveinek győzelme. történel-mi jelentősége abban áll, hogy lezárta a második világháború u-táni európai fejlődés fontos szakaszát, és utat nyitott a külön-böző társadalmi rendszerű államok gyümölcsözőbb együttműködésé-hez.

/folyt.köv./
15.30/fé

-32-

15⁴⁵

bb.54./ az országgyűlés...folyt/fé

a biztonsági és együttműködési értekezlet a szocialista orszá-gok kezdeményezésére, az enyhülés ellenfeleivel szemben folytatott kitartó politikai és ideológiai harcban jött létre. eredményei megfelelnek földrészünk és az egész világ valamennyi népi érde-keinek, hozzájárulnak az európai béke és biztonság megszilárdí-tásához és a nemzetközi légkör általános javulásához, a békés egymás mellett élés elvei alapján. azok az erők, amelyek sikra szállnak a békéért, a biztonságért, új helyzetben és jobb körül-mények között folytathatják küzdelmüket, mint az értekezletet megelőző időszakban.

az értekezlet kidolgozta és elfogadta az államközi kapcsola-tok elveit. következetes érvényesítésük biztosíthatja földrészünk békéjét és biztonságát.

az értekezlet eredményei elősegítik a résztvevő államok szé-leskörű együttműködését gazdasági, tudományos-műszaki téren, a környezetvédelem megszervezésében, a kulturális, oktatási és tá-jékoztatási területen, valamint az emberek közötti kapcsolatok fejlesztésében.

a külügyi bizottság megállapította, hogy a magyar népköztár-saság vezető szerveinek több állásfoglalása és széleskörű aktív nemzetközi tevékenysége is hozzájárult a biztonsági értekezlet e-redményeihez. jó feltételeket teremtettek ehhez a szocialista é-pítésben elért sikereink, amelyek növelték országunk nemzetközi tekintélyét. a magyar közvélemény mindvégig figyelemmel kísérte az értekezlet munkáját, s támogatást nyújtott sikeres befejezé-séhez.

a külügyi bizottság kifejezte teljes egyetértését kádár jános-nak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának a biztonsági értekezleten elmondott beszédével és a magyar küldöttség tevékenységével. küldöttségünk következe-ten képviselte hazánk álláspontját, és munkájával hozzájárult az értekezlet zárószakaszának eredményességéhez.

a külügyi bizottság hangsúlyozza, hogy a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítása további áthatatos erőfeszítéseket kö-vetel. a magyar népköztársaság folytatja bevált külpolitikáját, mindent megtesz az európai béke és biztonság megszilárdítása, az európai együttműködés szélesítése érdekében, következetesen meg-valósítva az értekezlet záróokmányában foglaltakat. /folyt.köv./

15-33/fé

-33-

15⁵⁰

bb.54./ az országgyűlés...2.folyt/fé

a külügyi bizottság kifejezi reményét, hogy valamennyi résztvevő állam hasonlóképp jár el, s mind a kétoldali kapcsolatok, mind az interparlamentális unióban kifejtendő tevékenység segítségével parlamentjeik is munkálkodni fognak a biztonsági értekezlet rendelkezéseinek valóra váltásán. figyelembe kell venni, hogy az enyhülés ellenfelei tovább folytatják a népek érdekeivel ellentétes tevékenységüket, ezért a velük folytatott harcban az összes békeszeretű államok és erők összefogására van szükség.

a külügyi bizottságnak meggyőződése, hogy az értekezlet által előirányzott többoldali tevékenység eredményes lesz, s további hatékony lépések történnek - többek között a politikai enyhülésnek katonai enyhüléssel való kiegészítése terén - az enyhülés visszafordíthatatlanná tétele és az európai biztonsági rendszer megteremtése végett./mti/

--

bb.55. kisleludi strobl zsigmond

/1884-1975/

gg/zs/fé -cz

1975.augusztus 15.

mély fájdalommal tudatjuk, hogy kisleludi strobl zsigmond, a magyar népköztársaság kiváló művésze, kétszeres kossuth-díjas, szobrászművész augusztus 14-én, 92. életévében elhunyt.

kisleludi strobl zsigmond személyében a magyar szobrászat nesztorát, a xx.századi magyar képzőművészet kiemelkedő alkotóművészt, a példamutató művész-pedagógust gyászoljuk.

hét évtizedes alkotó tevékenységét kiemelkedő jelentőségű köztéri szobrok, emlékművek őrzik. emberábrázoló tehetsége korunk legjelentősebb portré-szobrászává avatta. halálával a magyar és az egyetemes képzőművészetet érte veszteség.

temetése augusztus 22-én, pénteken 12 órakor lesz a kerepesi temető művész-parcellájában.

kulturális minisztérium
magyar képzőművészek szövetsége
magyar képzőművészeti főiskola
magyar-szovjet barátsági társaság
országos elnöksége/mti/

--

15.45/fé

-34-

16⁰⁰

bb.56. a párás, fülledt időben országszerte vegyszerekkel védik a növényeket

i jf/pf p ie -cz

1975. augusztus 15.

az augusztusi zavartalan piaci ellátást fáradságos és költséges termelői erőfeszítések előzték meg. a trópusi időjárás a növényeket erősen megviselte, hiányzott az egészséges tiszta levegő, és emiatt rendkívüli mértékben elszaporodtak a különféle növényi kórokozók, kártevők. a mezőgazdasági üzemek növényvédő gépparkja szinte állan munkában volt, 5-6 ezer gép segített a kertészeti növények megóvásánál. a szerdai-csütörtöki lehülésnek örültek az agronómusok, arra számítottak, hogy a hűvösebb, szárazabb levegő „visszafogja”, a fertőzést. sajnos azonban péntekre ismét párásrá vált az időjárás, újra esedékessé vált a vegyszeres kezelés, így valószínűleg az egész zöldségtermesztési szezont a kémiai anyagok fokozott használata jellemzi majd.

a párás időjárás a szakemberek szerint sok esetben a legnagyobb ellensége az érzékeny növényeknek. a gombabetegségek a csapadék esetén terjednek, a kórokozók különösen akkor szaporodnak el, ha az esőzést meleg időjárás egészíti ki. nos, az idén nyáron ez szinte nap, mint nap így volt. nehezítette a helyzetet, hogy a csapadék lemosa a növények felületéről a permetező szereket, és a növényvédő gépek gyakran nem tudták megközelíteni a belvizektől elárasztott zöldségkerteket. de kétségtelen az is, - és ez is hozzátartozik a augusztusi zöldség-gyümölcs bőséghez -, hogy a növények a csapadékot kedvező fejlődéssel hálálták meg, tehát az időjárás a kieséseket lényegében ellensúlyozta./mti/

--

bb.57. gyorsított beruházás - gőzenergia a dunaujvárosi hullámvertikumnak

ve/p -cz

1975.augusztus 15.

a dunaujvárosi hullámvertikum egyike a kormány által meghirdetett kilenc gyorsított beruházásnak. egyben könnyűiparunk eddigi legnagyobb létesítménye, melynek beruházására 4,3 milliárd forintot költünk. elkészülte után évente 50.000 tonna félcellulózt, 100.000 tonna hullámpapírt és 50.000 tonna egyéb hullámterméket készít majd. az új gyár-komplexum nagyrészt hazai nyersanyagokat dolgoz fel, s jelentőségét külön növeli, hogy felépültével lényegesen javul a papirellátás, ugyanakkor feleslegessé válik évi szinten 30.000 tonna hullámpapír importja.

/folyt köv ./
15.50/p

-35-

16¹⁰

bb.57. gyorsított ....folyt/p

a munkák sürgetik a beruházásban résztvevő vállalatokat, mivel az eredeti tervnél korábban, már ez év utolsó negyedében meg kell kezdeni az üzemi próbákat, s a jövő évtől megindul a programszerű termelés. a hatalmas gépek üzemeléséhez a dunai vasmű erőműve szolgáltatja majd a nagymennyiségű gőzt.

csaknem 3.000 méter hosszú távvezetékrendszer köti majd össze az erőművet a hullámvertikummal. ez év harmadik negyedének végére el kell készülni a munkákkal, hogy megindulhasson a gőzszolgáltatás az erőműből. a csőszerelő vállalat és a hőtechnikai vállalat munkabrigádjai a határidő lerövidítése érdekében tizenegyórás műszakban dolgoznak, s új módszert alakítottak ki, melynek lényege: egy ütemben végzik a szerelést és a szigetelést. a két vállalat dolgozói szinte lépésnyire haladnak egymás után, serkentik, húzzák egymást, de erre nagy szükség is van, hiszen nyakukon a határidő. e módszerrel egyébként naponta 40 métert haladnak előre, lényegesen többet, mint korábban hasonló munkáknál. a szerelők és a bádigosok egyébként külön előregyártó műhelyt hoztak létre a helyszínen, s így már kész elemekből dolgoznak, nincs fennakadás az anyagellátásában.

óránként 100 tonna gőzt szállít a vezeték, s ahhoz, hogy 2000 c fokon érkezen a hullámvertikumhoz, 6,5 atmoszféra nyomással és 240 c fokon kell indítani az erőműtől a hőenergiát. kitűnő szigetelésre van szükség, melynek vastagsága 7 cm, s amint arról markalf pál a hőtechnika vállalat szakosztályvezetője tájékoztatott, alufóliás ásványgyapotot alkalmaznak, parafinozott papirburkolással.

összesen több, mint 30.000 négyzetméter szigetelőanyagot használnak fel, s a védőburkoláshoz több, mint 18.000 négyzetméter alumíniumlemez szükséges. jól érzékelteti a munkák méretét, hogy összesen 74.000 folyóméter szerelőállványt kell felállítani és egyedül a létrák hossza meghaladja a 6000 folyómétert. a munkák eddig a gyorsított ütemnek megfelelően haladnak, s a szocialista brigádok egy újabb vállalatot készítenek elő, amely szerint a gyorsított határidőt is lerövidítenék./mti/

--

16.00/p

-36-

16¹⁵

bb.58. zománcművészeti kiállítás kecskeméten

vid-kz/fé -cz

1975.augusztus 15.

julius 15-én először nyitott kaput kecskeméten a nemzetközi zománcművészeti alkotótelep. a magyar képzőművészek szövetségének egyetértésével, a bács-kiskun megyei tanács és a lampart zománcipari művek támogatásával szerezték, s a jövőben évenként újra megnyitják majd. magyar és szovjet művészek alkottak egy hónapig kecskeméten. az új nyári képzőművészeti műhely bezárult. első művészlakóinak műveit kiállították kecskeméten. öt szovjet és tizenhárom magyar művész alkotását mutatják be. pap gábor művészettörténész pénteken nyitotta meg a „zománcképtárlatot”, a kecskeméti megyei művelődési központban./mti/

--

bb.59. a vi.országos ifju gárda szemle második napja

vid-kz/fé -cz

1975.augusztus 15.

a találkozó második napján, pénteken, lövészzel, uszással és fegyveres váltófutással folytatódott a vi.országos ifjugárda szemle szolnokon. délután a fiatalok szolnoki kiszések kalauzolásával megtekintették a fennállásának 900 éves évfordulóját ünneplő várost, majd este a tiszaligeti kisz-táborban ismerkedési esten vettek részt./mti/

--

bb.60. újra megnyitották a károlyi mihály emlékszobákat

t me/pf/hi/fé -cz

1975.augusztus 15.

a magyar nép ez év tavaszán emlékezett károlyi mihályra, születésének 100. évfordulóján. az ünnepi rendezvények során a magyar nemzeti múzeum pénteken a károlyi palotában megnyitotta a kiemelkedő államférfi felújított emlékszobáit. bemutatja károlyi mihály személyes tárgyait, politikai tevékenységét, az életpályájának legfőbb állomásait jelző sajtószemelvényeket, fényképeket, plakátokat, röplapokat, az őszirózsás forradalmat, a köztársaság kikiáltását felidéző számos dokumentumot. látható varga imre károlyi-szobrának kicsinyített mása, bírósági mihály plakátművész párizsban készített nagyméretű rajzos-plakátja, tor-day imre 1947-ben, szintén párizsban készített károlyi-portréja, valamint einstein, landler jeno, lukács gyorgy, buday gyorgy, gabor andor levelei, amelyekkel az utóbbi időben gyarapodott a múzeum gyűjteménye. károlyi életének utolsó időszakára emlékeztet a vences-i /dél-franciaország-i/ otthon rekonstruált részlete, számos könyv, személyes tárgy. az állandó kiállítást szent-istváni gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára nyitotta meg./mti/

--

16.00/fé

-37-

1400

bb.61. befejeződött az i.magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztivál - üzemlátogatás, faültetés, sajtóértekezlet - barátsági nagygyűlés a sportcsarnokban

t pr/gg/zs/fé hgy

1975.augusztus 15.

pénteken zárónapjához érkezett az i.magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztivál. a két küldöttség délelőtti országépítő munkánk 30 esztendő eredményeivel ismerkedett: vendéglátóik, a budapesti fiatalok kísérték el őket kisebb-nagyobb csoportokban a kongresszusi zászlóval, oklevéllel kitüntetett fővárosi üzemekbe. a magyar és a szovjet fiatalokat mindenütt nagy-szeretettel fogadták, az üzemek párt, állami és ifjúsági vezetői kísérték végig őket a gyáregységeken, a műhelycsarnokokban, s a szociális létesítményekben. így volt a fesztivál-küldöttek vendéglátó házigazdája - egyebek között - pénteken délelőtti a taurus gumiipari vállalat, a kőbányai gyógyszerárugyár, a chinoin gyógyszer- és vegyszeti termékek gyára, az egyesült izzó, a csepel vas- és fémművek, a szerszámgépipari művek, az orion és a mom, a magyar hajó- és darugyár, a ganz-mávag és a zrinyi yomda, a habselyem kötöttárugyár és a budapesti közlekedési vállalat.

délelőtti megtartotta záróülését a fesztiváltanács, s a fesztiválnak otthont adó budapesti műszaki egyetemen dr.maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára és j.m. tyaszelnikov, az i.magyar-szovjet barátság lenini komszomol központi bizottságának első titkára ünnepélyesen aláírta a két ifjúsági szövetség 1979-ig szóló együttműködési megállapodását. a megállapodásban a két ifjúsági szövetség megaláulással állapította meg, hogy tovább mélyül és erősödik a két szervezet közötti testvéri barátság. az együttműködési programot abból kiindulva dolgozták ki, hogy 1976-1979 között a kisz és a komszomol a fejlett szocialista társadalom illetve a kommunizmus építésével kapcsolatos feladatok végrehajtására összpontosítja erőit. a kisz és a komszomol a jövőben is következetesen erősíti a fiatalok kommunista nevelését a szocialista internacionalizmus, a szovjetunió és magyarország népeinek megbonthatatlan barátsága jegyében. messzemenően kihasználják az együttműködés közös formáit, fesztiválokat, barátsági heteket, kulturális napokat, konferenciákat és szemináriumokat rendeznek, erősítik a kisz és a komszomol alapszervezeteinek kapcsolatát, s szorgalmazzák az ifjúsági turizmus kölcsönös fejlesztését. /folyt.köv./

16.10/fé

-38 -

14/10

bb.61. / befejeződött...folyt/fé

a kisz és a komszomol internacionalista kötelességének tekinti, hogy az ifjúság fokozott mértékben vállaljon részt a szovjet-magyar gazdasági és tudományos-műszaki együttműködésből adódó feladatok megoldásában. ezért folytatják a kooperációs szállításokban részt vevő ipari vállalatok kisz és komszomol szervezetei által vállalt védnökségeket, s a komszomol szervezetei széleskörű együttműködést alakítanak ki az orenburgi gázvezeték építésén, illetve más kgst beruházásokon dolgozó kisz szervezetekkel. a kisz ifjúsági brigádokat küld a kgst országok közreműködésével készülő uszty-ilmir kombinát építésére. cellulóz

a kisz és a komszomol megállapodásban rögzítette, hogy folytatja a tapasztalatcserét a két ifjúsági szövetség szervezeti-politikai erősödését szolgáló tevékenységéről. delegációkat cserélnek, konzultációkat folytatnak, s figyelembe veszik az ifjúság különböző rétegeinek nevelési sajátosságait.

délben a hotel ifjúságban megtartották a fesztivál záró-sajtóértekezletét. a magyar és a szovjet újságírók kérdéseire válaszolva j.m. tyaszelnikov igen eredményesnek minősítette a két ifjúsági szervezet küldöttségeinek egyhetes találkoztóját. elmondotta, hogy a fesztiválra készülődve a küldöttek kiválasztása okozta a legnagyobb gondot, hiszen a komszomol 34 millió tagja közül alig ezren jöhettek magyarországra. így azok kapták a megtisztelő megbízatást, akik jeles eredményeket értek el munkában és tanulmányokban, s számottevő részt vállaltak a komszomol közéleti tevékenységéből. meggyőződésük - hangoztatta j.m. tyaszelnikov - hogy a fesztivál ismételtén bizonyította a két nép, a két ifjúság barátságának megbonthatatlanágát. a kisz és a komszomol kiváló példát lát maga előtt: pártjaink, államaink testvéri kapcsolatát, együttműködését.

- a fesztivál a fasizmus felett aratott győzelem, s magyarország felszabadulásának 30.évfordulója jegyében zajlott - mondta. meggyőződhetünk arról, hogy a magyar nép sikeresen építi a fejlett szocialista társadalmat, boldogan él. láttuk, hogy a magyar fiatalok kegyelettel ápolják a felszabadító szovjet hősök emlékét. bármerre jártunk is, nagy-nagy szeretettel fogadták küldöttségünket, jó érzéssel tapasztaltuk ennek ezernyi jelét. a meleg fogadtatást mi úgy értékeljük, mint a szovjetunió, az szkp és a komszomol iránti megkülönböztetett figyelem jelét.

dr.maróthy lászló a sajtóértekezleten elmondotta, hogy a magyar és a szovjet nép, a két ifjúság barátságát nem kell bizonyítani, a fesztivál nem is ezt a célt szolgálta. azért találkoztunk most a két ország ifju nemzedéke, hogy a barátságot erősítse. ez volt a cél a politikai konferencián épp úgy, mint a kulturális rendezvényeken, a szervezett és a spontán programokon. azt akartuk, hogy barátaink minél jobban megismerjenek bennünket, személyes tapasztalatokat szerezzenek: hogyan élünk, hogyan dolgozunk. /folyt.köv./

16.20/fé

17/10

-39- a szocialista gazdasági integráció komplex programjának megvalósításában.

bb.61. / befejeződött....3.folyt/fé

- ha most, az utolsó napon elkészítjük a fesztivál mérlegét, meg állapíthatjuk, hogy a találkozót elérte, teljesítette a kitűzött politikai célokat. eredményesen járult hozzá népeink, pártjaink, ifjúsági szervezeteink baráti kapcsolatainak erősítéséhez, egymás még jobb megismeréséhez. nagyszerű demonstrációja volt közös céljainknak, a bennünket ösztönző testvéri barátságnak. a fesztivál gazdag tapasztalatokat adott, amelyeket jól tudunk majd munkánkban hasznosítani. együttműködésünk, kapcsolatunk bővülésére csak egyetlen konkrét példa: 1975-ben az expressz utazási iroda szervezésében 13.000 magyar fiatal látogat el a szovjetunióba, s ugyannyi szovjet fiatal látunk vendégül hazánkban. úgy tervezzük, hogy 1980-ban a barátság vonatok, utazó csoportok létszáma kölcsönösen elérje majd a 20-20 ezret. dr.maróthy lászló végezetül a személyes találkozások felbecsülhetetlen értékét hangsúlyozta, majd bejelentette: két esztendő múlva a szovjetunió látja majd vendégül a magyar ifjúság küldötteit, 1977-ben moszkvában rendezik meg a következő, ii.barátság fesztivált.

számos kérdést kapott a fesztivál egyik diszvendége, a sajtótájékoztatón résztvevő a.s.z.jeliszejev űrhajós, a szovjetunió kétszeres hőse, a szozuz-apollo program földi irányítója is. a magyarországon töltött napok tapasztalatait summázva elmondotta: a magyar fiatalokat nagyon érdekli az űrhajózás, jól ismerik a világűr meghódításának eredményeit, eseményeit. ami a szovjet űrhajózás terveit illeti: újabb űrállomások fellövésére készülnek a munkások és a tudósok, a mérnökök és - természetesen - az űrhajósok is. az űrhajósok - mondotta - mindig új repülésekről álmodnak.

délután a szovjet tudomány és kultúra házában ünnepélyesen bezárták a fesztivál klubot, amely 7 napon át adott otthont a magyar és a szovjet ifjúság találkozóinak, kiállításoknak, előadásoknak, zene- és táncesteknek. a magyar és a szovjet delegáció ezt követően kőbányára látogatott. sok száz x.kerületi fiatal fogadta a delegátusokat a magyar-szovjet barátság parkban, ahol a két delegáció képviselői koszorút helyeztek el a barátság emlékmű talapzatán. aztán egy jelképes program: a fesztivál emlékére a magyar és a szovjet küldöttség tagjai 30 fiatal fát ültettek el a parkban. /folyt.köv./

a s
a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb .19. /pullai árpád.../ 2.bek. 5. sorában a név helyesen:

f é l i k s z bogdanov

/mti/
16.30/p

--
-40-

14³⁵

bb.62. békeharcosok kitüntetése

gg/p kz hgy

1975. augusztus 15.

a székesfehérvári könnyűféműben pénteken ünnepélyes külsőségek között adták át a magyar békemozgalom kitüntető emléklakettjét a gyár kollektívájának és a béketanács kitüntető jelvényét juhász jánosnak, a gyár igazgatójának. a kitüntetéseket sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára nyújtotta át./mti/

bb.63. vetéshez készítik a talajokat bács-kiskunban

vid/p kz hgy

1975. augusztus 15.

a jövő évi kenyérnekvaló magágykészítésével megkezdődtek az őszi munkák bács-kiskun megye szántóföldjein. egyidejűleg hozzáláttak a kapások betakarításához. elsőként az együttesen több mint tízezer hektár silókukoricát vágják, a hét végén már háromszáz kombájn aprította a megye határában. a felszabadult földeken szántó traktorok dolgoznak. bács-kiskun megyében, ahol több mint 100.000 hektáron termelnek őszi kalászos, az időben történő vetésekkel érik el a magas, az országos átlagon felüli hozamokat. ugyanakkor nemesített, ellenőrzött csiraképesességű vetőmagot használnak fel. a gazdaságok laboratóriumában megkezdték az őszi magvak ellenőrzését, vetéshez való előkészítését./mti/

bb.64. végső bucsu derzsy domokostól

t mir/pf/p zs hgy

1975. augusztus 15.

pénteken a farkasréti temetőben mély részvétellel kísérték utolsó útjára derzsy domokost, az állatorvostudományok doktorát, az mta állategészségügyi kutató intézetének igazgatóját. a magyar tudományos akadémia nevében láng istván főtitkárhelyettes, az állatorvostudományi egyetem nevében kovács ferenc rektor, az állategészségügyi kutató intézet nevében pedig dr. pesti lászló bucsuzott az elhunytól, akinek halálával súlyos veszteség érte a magyar és az egyetemes állatorvostudományt./mti/

16.30/p

-41-

14⁴⁰

bb.65. a.sz. jeliszejev űrhajós látogatása a magyar tudományos akadémián

t gyr/tr/p zs hgy

1975.augusztus 15.

pénteken baráti találkozón vett részt a.sz. jeliszejev űrhajós, a szovjetunió kétszeres hőse, az 1.magyar-szovjet ifjúsági barátság-fesztivál diszvendége a magyar tudományos akadémia elnöki tanácsstermében.

Láng István főtitkár-helyettes és Lévai András, a műszaki tudományok osztályának elnöke köszöntötte a kedves vendéget, aki beszédét folytatott az űrkutatással foglalkozó hazai tudósok képviselőivel./mti/

-.-

bb.66. eredményes munka nyelvünkért és kulturánkért - befejeződött az anyanyelvi konferencia védnökségi ülése

t ro/mm/p zs hgy

1975. augusztus 15.

pénteken az európa szálló különtermében befejeződött az anyanyelvi konferencia védnökségének kibővített ülése. a tanácskozás záró napján dr. Szabó Zoltán, a magyarok világszövetségének főtitkára elnökölt, megjelent dr. Marczali László kulturális miniszter-helyettes.

Dr. Gosztonyi János oktatási államtitkár felszólalásában kiemelte, hogy az 1. anyanyelvi konferencia óta eltelt öt év alatt a külföldi és a hazai résztvevők között sikerült kialakítani a kölcsönös bizalmon és megbecsülésen alapuló közös tevékenység kereteit, módszereit. a külföldi résztvevők eredményesen munkálkodtak és ehhez az óhaza további segítségére, támogatására számíthatnak-mondotta.

az eszmecserén -amely egyértelműen tanusította, hogy a külföldön élő magyarok körében fokozódott az érdeklődés a magyar nyelv, a magyar kultúra, a mai Magyarország iránt - dr. Bárczi Géza Kossuth- és állami díjas akadémikus, az anyanyelvi konferencia védnökségének elnöke mondott zárszót. egyebek között megállapította, hogy kiszélesedtek a magyar oktatás és a magyar kultúra megismertetésének szervezeti keretei, javultak a munka lehetőségei, személyi és tárgyi feltételei, erősödtek a külföldi magyarság tekintélyes részének Magyarországhoz fűződő kapcsolatai.

/folyt köv ./
16.45/p

-42-

14/5

bb. 66. eredményes....folyt/p

a konferencia ötnapos munkájáról dr. Imre Samu, az MTA Nyelvtudományi Intézetének ügyvezető igazgatója, a védnökség tagja, a „nyelvünk és kulturánk”, című folyóirat szerkesztője elmondta az MTI munkatársának:

- a védnökség ülése nem csupán azért volt hasznos, mert világos képet adott az utóbbi két évben végzett munkáról, hanem azért is, mert több jelenlévő részletes tájékoztatást adott a náluk folyó magyar oktatásról. így áttekintést kaptunk a Svájcban, Svédországban, Franciaországban, Ausztráliában, Argentínában, Angliában, illetve az USA néhány városában és Kanadában valamint a hollandiai egyetemeken folyó magyar oktatás gondjairól. a más-más körülmények között, más-más módszerekkel és környezetben dolgozó tanárok nagyon sokat tanulhattak egymástól is.

a védnökség ülése kijelölte a további főbb feladatokat. az az álláspont alakult ki, hogy nem távoli jövőben, esetleg 1977 nyarán időszerű a III. anyanyelvi konferencia összehívása. a konferencia összehívásáig terjedő időszak egyik legsürgetőbb tennivalója a nyelvkönyvek végleges formába öntése és megjelentetése a szükséges segédletekkel együtt. ki kell dolgozni a koncepcióját egy olyan irodalmi gyűjteménynek is, amely válogatott szemelvényekben bemutatja egész irodalmunkat a legrégebb időktől napjainkig./mti/

-.-

bb.67. maróthy-beszéd

t pr/s/zs/fé hgy

1975.augusztus 15.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. Maróthy Lászlónak, az MSZMP PB tagjának, a Kisz KB első titkárának beszédét, amely ma este hangzik el a sportcsarnokban rendezett nagygyűlésen. keretet később adunk, a beszéd embargós csak j e l z é s re használható fel.

x x x

/folyt.köv./
16.45/fé

-43-

18⁰⁰

bb.67. / maróthy -beszéd ..1/folyt/fé

- az első magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál munkával, találkozókkal, dallal és vidámsággal eltöltött nyolc napja után gyűltünk össze itt, hogy számot vessünk, mit végeztünk, hogyan tettünk eleget baráti kötelességünknek - kezdte beszédét dr.maróthy lászló, majd így folytatta: - megtisztelőnek éreztük a házigazda feladatát, mint őszinte barátok, igyekeztünk valós képet adni arról, hogyan él, dolgozik a magyar nép, a magyar ifjuság, hogyan építjük a szocializmust. vendégeink meggyőződhetek dolgós népünk alkotó munkájának eredményeiről, amelyeket dicsékvés nélkül, de büszkén mutattunk meg.

a fesztivál minden napján az a jóleső érzés töltött el bennünket, hogy pártunk és népünk figyelme, segítsége és egyetértése kíséri barátkozásunkat a szovjet fiatalokkal. a mi barátságunknak erős alapjai vannak, amelyek a szocialista forradalom talajában gyökereznek. a szovjetunió a világtörténelem első munkásparaszt állama, a kommunizmus uttörője, amely a világon elsőként építette fel a szocialista társadalmat, megteremtve a népek társadalmi haladásának erős támaszát. a szovjetunió álta utját a barátsággal fenyegető fasizmus térhódításának, a szovjetunió az az ország, amely önzetlenül támogatta és támogatja a szocializmus útjára lépő nemzeteket, az imperializmus ellen küzdő népeket. a magyar nép sohasem felejtje el, hogy ki szabadította fel a fasiszta elnyomás alól. a harcokban elesett hős szovjet katonák sírján mindig friss virág van, hazánkban mindenütt emlékművek hirdetik a felszabadító szovjet hadsereg örök dicsőségét. testvériségünknek mindennél hatalmasabb és maradandóbb közös emlékműve: a mai, virágzó, szocialista magyarország.

- mi, magyar és szovjet fiatalok azzal a céllal találkoztunk, hogy ezt a barátságot erősítsük. mi lehet a felnövekvő nemzedék feladata a barátság erősítésében? az, hogy megtanulja és megértse, milyen nagy kincs a népek barátsága. tanulja meg és sajátítsa el, milyen nagy kincs a magyar-szovjet barátság. ezért feladatunknak tartjuk, hogy tanuljunk azoktól a hazafiaktól, kommunistáktól, haladó emberektől, akik megteremtették és megszilárdították ezt a barátságot. feladatunk, hogy munkájuknak, harcuknak örök emléket állítsunk.

- a fiatal nemzedéknek nem elég pusztán emlékezni és a múlt nagy tetteinek emléket állítani. barátságunk élő valóság, a jelenben és a jövőben is népeink viszonyának alapvonása, életünk rendező elve. a mai ifjuságnak, a népek sorsáért, a szocializmus, a kommsnizmus ügyéért felelős ifjuságnak az a feladata, hogy megtanulja az együttes munkát, a közös dolgok intézését, a közös ügyeinkért való együttes felelősségvállalást és cselekvést. kijelenthetjük, hogy az i.magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál jól szolgálta ennek a feladatnak a teljesítését. /folyt.köv./
17.00/fé

-44-

18¹⁰

bb.67./ maróthy-beszéd ...2.folyt/fé

a fesztivált eredményesnek és hasznosnak tartjuk. ifjuságunk találkozásainak ez a formája több évtizedes együttműködés gazdag hagyományain alapszik, és alkalmas arra, hogy ifjusági szövetségünk tagjai, a magyar fiatalok, kisz-aktivisták és vezetők nagy számban találkozhassanak testvérszervezetünk, a lenini komszomol tagjaival, vezetőivel, a szovjet fiatalokkal. ezért határoztuk el a komszomol vezetőivel közösen, hogy a jövőben is rendezünk ilyen találkozókat. 1977-re mi kaptunk meghívást a szovjetunióba. közös munkánk és együttműködésünk addig is tovább folytatódik a barátság-táborokban, a közös építkezéseken, a magyar és a szovjet egyetemeken, az alkotóművészek körében, tanácskozásainkon. a szovjet fiatalok, a komszomol küldöttei szívesen látott és nagyra becsült vendégeink voltak. kívánjuk, hogy otthon, a szovjetunióban érjenek el további sikereket, öregbítsék a lenini komszomol hírnevét, tekintélyét - zárta beszédét dr.maróthy lászló./mti/

-.-

bb.68. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig.

fé hgy

1975.augusztus 15.

44. építők természetjáró találkozója
45. fonókonferencia
46. honismereti nyári egyetem
47. alföldi városok fejlesztése
48. vizsgálat a tokaj-expresz balesete ügyében
49. bvk nagyjavítás után
50. cement hejőcsabáról
51. megyei képviselőcsoport
52. tőke péter kiállítása
53. békésmegyei képviselőcsoport
54. a külügyi bizottság állásfoglalása
55. kislelődi strobl zsigmond
56. vegyszeres növényvédelem
57. gőzenergia a hullámvertikumnak
58. zeneművészeti kiállítás
59. ifjugárda szemle
60. károlyi mihály emlékszobák
61. befejeződött a magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál /folyt.köv./
62. békeharcosok kitüntetése
63. talajjelőkészítés
64. bucsu derysz domokostól
65. jeliszjejev látogatása
66. befejeződött az anyanyelvi konferencia védnökségi ülése
67. maróthy beszéd a sportcsarnoki nagygyűlésen
68. hírjegyzék./mti/

18.10/fé

-.-
-45-

18¹⁵

bb 69. j. m. tyazselnyikov beszéde

t pr mm bh hgy

1975. augusztus 15.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk j.m. tyazselnyikovnak, a komszomol kb első titkárának beszédét, amely ma este hangzik el a sportcsarnokbeli nagygyűlésen. keretet később adunk. az anyag embargós, csak j e l z é s r e használható fel.

x x x

- a fesztivál újult erővel demonstrálta országaink felnevelkő nemzedékének hűségét a kommunizmus eszméihez, a proletár-internacionalizmus elvéhez, az szkp és az mszmp, a szovjet és a magyar nép megbonthatatlan barátságához - kezdte beszédét j.m. tyazselnyikov, majd így folytatta:

- a fesztivál meggyőzően bizonyította, hogy a ma ifjúsága őrzi a fasizmus elleni harc hőseinek emlékét, helytáll a munkában, a tanulásban, a haza védelmében, méltóan folytatja az idősebb nemzedék ügyét. az orosz népi mondás szerint többet ér valamit egyszer megnézni, mint akár százszor is hallani róla. a szovjet ifjúság delegációja a fesztivál felejthetetlen napjai alatt még jobban megismerte a magyar kommunisták és kiszesek forradalmi tradícióját. láttuk magyarország nagyszerű szocialista jelenét, s kommunista jövőjét, amelynek a ma kisdobosai, uttörői, kiszesei lesznek aktív építői. örömmel tölt el bennünket, hogy a magyar ifjúság - a kádár jános elvtárs vezette magyar szocialista munkáspárt köré tömörülve - aktív részese a fejlett szocialista társadalom építésének, s harcosa a nemzetközi demokratikus és kommunista ifjúsági mozgalomnak. a magyar kommunista ifjúsági szövetség a fesztivál napjaiban ismét bebizonyította, hogy kipróbált és hű barátja a komszomolnak, az egész szovjet ifjúságnak. mindnyájunkat mélyen megindított az a meleg testvéri fogadtatás, amelyben a szovjet ifjúság küldötteit részesítették, - hangoztatta j.m. tyazselnyikov, majd a lenini komszomol, a szovjet ifjúság nevében fejezte ki köszönetét azért a baráti és szeretetteljes érzésért, amelyet a magyar nép, a magyar ifjúság táplál a nagy októberi szocialista forradalom és lenin hazája, a szovjetunió iránt.

/folyt. köv./

- 46 -

1910

bb 69. / j.m. tyazselnyikov... 1. folyt./ bh

- még jobban megszerettük magyarország tehetséges, munkaszerető népét, ifjúságát, - folytatta. - mindig megőrizzük emlékezetünkben az élménygazdag találkozókat barátainkkal. a fesztivál alatt aláírtuk a komszomol és a kisz együttműködési programját. ennek kiemelkedő jelentősége van: meggyőzően tanuskodik a szovjet és a magyar ifjúság barátságának és együttműködésének töretlen fejlődéséről, elmélyüléséről, a kommunista szövetségeink közötti kapcsolatok új, magasabb szintjéről. a kölcsönös tapasztalatcsere évről-évre szélesebb körűvé válik, segít az ifju nemzedék politikai, erkölcsi és munkára való nevelésének még eredményesebbé tételében. ma az élet olyan kérdéseket tesz fontossá számunkra, mint az ifjúság részvétele a társadalmi termelés hatékonyságának növelésében, a minőség javításában, a tudományos technikai forradalom ütemének gyorsításában, a kgst-országok gazdasági integrációja komplex programjának megvalósításában. meggyőződésünk, hogy új együttműködési programunk segíti kommunista pártjaink utmutatásainak megvalósítását, országaink ifju nemzedékének aktív részvételét a szocializmus és a kommunizmus építésében. az együttműködési megállapodás hozzájárul a komszomol és a kisz nemzetközi tevékenységének koordinálásához, a nemzetközi ifjúsági mozgalom további fellendüléséhez, a divsz és az ndsz tekintélyének növekedéséhez, az ifjúságnak az antiimperialista szolidaritásért, a békéért és a haladásért vívott harcához, s a kubában megrendezendő xi. világifjúsági találkozó előkészítéséhez.

j.m. tyazselnyikov végezetül köszönetet mondott a fesztivál házigazdáinak, s hangsúlyozta: moszkva, az egész szovjetunió nagy szeretettel várja a magyar ifjúság küldötteit a ii. szovjet-magyar ifjúsági barátság fesztiválra.

beszédét nagy tapsal fogadták a gyűlés részvevői, s akkor is hosszan tartott az ünneplés, amikor a kisz központi bizottságának j.m. tyazselnyikov átadta a lenini komszomol központi bizottsága s a világűrben járt szovjet űrhajósok emlékszálaját. azzal, hogy tüntessék ki vele az mszmp xi. kongresszusa határozatainak végrehajtásában kiemelkedő eredményt elért kisz-kollektívát./mti/

-.-

- 47 -

19.10 bh

1920

bb.70. időjárásjelentés

mm/fé hgy

1975. augusztus 15.

a meteorológiai intézet jelenti 15-én, pénteken 19 órakor:

a hőmérséklet tovább emelkedik

éjszaka kevés felhő, szombaton napközben időnként megnövekvő felhőzet és a délutáni óráktól kezdve a dunántúlon elszórtan már zápor, zivatar. mérsékelt, napközben többfelé élénk déli-délnyugati, majd a dunántúlon nyugati szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet 25-30 fok között lesz./mti/

-.-

bb.71. ibsen peer gyntjének bemutatója a szegedi szabadtéri játékokon

vid-ká/fé hgy

1975. augusztus 15.

pénteken este - telt ház-, több mint hatezer néző előtt tartották meg a szegedi szabadtéri játékok színpadán ibsen peer gynt című drámájának bemutató előadását. a játékok történetében most tüzték először műsorra ezt a művet, amelyet a pénteki bemutatón kívül még augusztus 17-én és augusztus 19-én tekinthetnek meg szegeden, a dóm téren a nézők. az előadást lengyel györgy rendezte. a címszerepet huszti péter, solvejget bencze ilona, aasét psota irén játszotta.

a diszletek fehér miklós a jelmezek mialkovszky erzsébet tervei alapján készültek. a koreográfus eck imre, a zenei vezető fehér andrás ./mti/

-.-

bb.61. befejeződött az első magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál .....folyt/p

délután a néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében a kisz központi bizottságának intéző bizottsága fogadást adott a fesztivál tiszteletére. a fogadáson ott volt dr. maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára, dr. berecz jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, j.m. tyazselnyikov, a lenini komszomol központi bizottságának első titkára és v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete.

x x x

/folyt köv ./
21.25/p

-48-

21.25

bb.61. befejeződött .....folyt/p

este a sportcsarnokban forró hangulatu barátsági nagygyűlésen találkozott a két küldöttség a főváros fiataljaival, látványos, nagyerejű demonstrációjaként a két nép, a két ifjuság testvéri barátságának. nagy taps közepette foglalta el helyét az elnökség soraiban biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete, továbbá társadalmi, politikai életünk számos ismert személyisége, párt- és tömegszervezeti vezető. elhangzott a magyar és a szovjet himnusz, majd boros bélának, a kisz budapesti bizottsága első titkárának megnyitó szavai után dr. maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára lépett a mikrofonhoz.

-beszédét mai bb .67.számú hírünkben közöltük, az embargót feloldjuk./

nagy tapssal fogadott szavai után j.m. tyazselnyikov, a komszomol központi bizottságának első titkára mondott beszédet.

/beszédét mai bb .69.számú hírünkön közöltük, az embargót a következő javítások figyelembevételével feloldjuk:

beszédemee utolsó bekezdésének 3. sorában .....amikor a kisz központi bizottságának j.m. tyazselnyikov és l.sz. jeliszjev

átadta az öszövetségi leni komszomol központi bizottsága és a szovjet úrhajósok világűrít megjárta emlékHzászlaját,

azzal ,hogy ....stb.

j.m. tyazselnyikov beszédét hosszantartó taps fogadta, majd a nagygyűlés a divsz-induló hangjaival ért véget.

a két küldöttség, s az öszesereglett sokezer budapesti fiatal ezután a felvonulási téren álló lenin szoborhoz vonult, ahol a két delegáció vezetői koszorut helyeztek el. ezután dr. maróthy lászló ,,hivatalosan,, is befejezettnek nyilvánította az első magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivált. levonták a fesztivál zászlót, kialudt a fesztivál láng, elhangzott az internacionale.

a nap még hátralévő néhány órája a táncé, a dalé, a vidám-ságé volt: nagyszabású ifjusági bált tartottak a budapesti ker-tészeti egyetemen. /tmti/
21.35/p

-49-

21.40

bb.62. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

p hgy

1975. augusztus 15.

- 69. tyazselnyikov beszéde
- 70. időjárás
- 71. peer gynt szegeden

/ 61-es hír folytatása / befejeződött az első magyar-
szovjet .... /

72. hírjegyzék
/mti/

--

21.45/p

-50-

21⁵⁰
P

készült az mti k belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője :burján sándor
szerkesztette: koncz antal
                  halasi györgy

bb 73. pártküldöttség utazott sri lankába

/gi csb

1975. augusztus 15.

az mszmp központi bizottságának küldöttsége pénteken colombóba
utazott, hogy részt vegyen a sri lankai kommunista párt ix. kong-
resszusán. a küldöttség vezetője jakab sándor, a központi bizottság
tagja, a kb osztályvezetője.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren borbély sándor, a köz-
ponti bizottság tagja, a kb osztályvezetője bucsúztatta. /mti/
--

- 51 -

- v é g e -